

ΝΙΚ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ

Η Τ Ο Ι

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΑΙΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

Κ Α Τ Α

Τὰ ἐπίσημα ἀναλυτικὰ προγράμματα τῶν
μαθημάτων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως.

Π Ρ Ο Σ Χ Ρ Η Σ Ι Ν

ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΦΟΙΤΩΝΤΩΝ

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΜΕΡΟΣ

Δεὰ τῶν Α', Β', Γ', καὶ Δ' τάξεων.

Ε Ν Π Α Τ Ρ Α Ι Σ

Τυπογραφεῖον ὁ «Φοῖνιξ» Ἡρακλ. Π. Εὐμορφοπούλου

Διασταύρωσις ὁδῶν Καννακάκη καὶ Φιλοποιέμενος.

1904

Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

ΚΑΙΝΟΤΗΤΑ - ΑΝΑΡΧΗ

ΝΙΚ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ

Η Τ Ο Ι

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΑΙΣΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

Κ Α Τ Α

Τὰ επίσημα ἀναλυτικά προγράμματα τῶν
μαθημάτων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως.

Π Ρ Ο Σ Χ Ρ Η Σ Ι Ν

ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΤΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΟΥΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΦΟΙΤΩΝΤΩΝ

ΤΕΤΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Διὰ τῆν Α'. Β'. Γ'. καὶ Δ'. τάξιν.

Ε Ν Π Α Τ Ρ Α Ι Σ

Τυπογραφεῖον ὁ «Φοῖνιξ» Ἡρακλ. Π. Εὐμορφοπούλου

Διασταύρωσις ὁδῶν Κανακάρη καὶ Φιλοσοφίμνου.

1904

ΝΙΚ. ΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΑΠΑΓΓΕΛΙΑΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΗΘΟΛΟΓΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΕΩΝ

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ κ.
Ν. Παπαναγιώτου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΣΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

1. Προσευχή.

Δός μοι δέσποινα Μαρία,
Δός μοι τήν βοήθειάν σου,
Καί ποτέ, ποτέ μακράν σου,
Μη μ' ἀφίνης, Παναγία.

Χάριζέ μοι τήν υγείαν
Κάμε με καλόν παιδίον,
Νά πηγαίνω 'ς τὸ σχολεῖον,
Ν' ἀγαπῶ τήν εὐταξίαν.

Ἄκουε μὲ προθυμίαν
Τὴν φωνὴν τῆς προσευχῆς μου.
Καί εἰς τοὺς καλοὺς γονεῖς μου
Δίδε πᾶσαν εὐτυχίαν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

2. Ὁ Θεός.

Τίς διδάσκει τὸ πουλάκι,
Νά πετᾷ, νά κελαοῖ;
Νά γαυγίζῃ τὸ σκυλάκι
Νά φωνάζῃ τὸ παιδί;
Ὁ Θεός, ὁ Θεός.

Τίς διδάσκει τὸ ψαράκι
Σ τὸ νερὸ νά κολυμβᾷ;
Τὸ μικρὸ τὸ μυρμηκί;
Τόσον βάρος νά τραβᾷ;
Ὁ Θεός, ὁ Θεός.

Τίς διδάσκει τὸ ἀρνάκι,
Ἐν τῷ βουνῷ νὰ περπατῆ;
Τίς διδάσκει τ' ὄρνιθακι,
Τὴν τροφήν του νὰ ζητῆ;
Ὁ Θεός, ὁ Θεός.

Τίς διδάσκει τὸ παιδάκι
Τὴν μητέρα ν' ἀγαπᾷ;
Νὰ κινῆ τὸ στοματάκι,
Νὰ προσφέρῃ πᾶ, πᾶ, πᾶ;
Ὁ Θεός, ὁ Θεός.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

3. Ὁ μόνος ποιητής.

Ποῖος κάμνει τὰ φυτὰ
καὶ διατηρεῖ αὐτά,
Κ' ἐκ τοῦ ψύχους τὴν αὐγὴν
χύνει ὀρόσον εἰς τὴν γῆν;

Ποῖος σπείρει ἔς τὰ βουνὰ
τάνθη τὰ ἔαρινά,
Καὶ τὸν κῆπον τὸν ξηρὸν
κάμνει πάλιν ἀνθηρόν;

Μάθε, τέκνον, μάθε τίς
εἶναι πάντων ποιητής.
Εἶν' ἐκεῖνος ποῦ ἐκεῖ
εἰς τὰ ὕψη κατοικεῖ.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

4. Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ.

Πόσα ἄστρα εἶν' εἰξεύρεις εἰς τὸν θόλον τ' οὐρανοῦ;
Πόσα ἠμπορεῖς νὰ εὕρης εἶναι νέφη τοῦ καιροῦ;
Ὅλ' αὐτὰ τάχει μετρήσει τοῦ Θεοῦ ὁ ὀφθαλμός.
Καὶ αὐτὸν δὲν θ' ἀπατήσῃ ὅστις δήποτ' ἀριθμός.

Εεύρεις πόσα σμήνη μυΐαι εἰς τὸν ἥλιον πετοῦν;
Ἰχθυοῖων τί σωρεΐαι εἰς τὸ ὕδωρ κολυμβοῦν;
Πάντ' αὐτὰ μὲ τ' ὄνομά των τὰ ἐκάλεσ' ὁ Θεός.
Καὶ μὲ πλῆθος χαρισμάτων τὰ ἐπροΐκισεν αὐτός.

Ν. Καλογερόπουλος.

5. Ἡ μικρὰ Ἐκκλησία

Εἰς τὸ βουνὸ ἦν ἡλὰ ἐκεῖ
εἷν' ἐκκλησιὰ ἐρημική.
Τὸ σήμεντρό της δὲν κτυπᾷ
δὲν ἔχει ψάλτη οὐδὲ παπᾶ.

Ἐνα κωνοῦν ἠμπερὸ
καὶ ἓνα πέτρινο σταυρὸ.
Ἐχει στολίδι μοναχὸ
τὸ ἐκκλησάκι τὸ φτωχὸ.

Ἄλλ' ὁ διαβάτης ἄν περνᾷ
στέκεται καὶ το προσκυνᾷ.
Καὶ μὲ εὐλάβεια πολλή
τὸν ἄσπρο του σταυρὸ φιλεῖ.

Ἐπάνω εἰς τὸ σταυρὸ ἐκεῖ
εἷναι εἰκόνα μυστική.
Μ' αἶμα τὴν ἔγραψ' ὁ Θεός
καὶ τὴν λατρεύει ὁ λαός.

Ἄγγελος Βλάχος.

6. Ἡ προσευχή.

Σταύρωσε τὰ χερσὶνά σου
εἰς τὸν Πλάστην ταπεινὸ,
Σήκωσε τὰ μὲτὰνά σου
ἦν ἡλὰ εἰς τὸν οὐρανὸ.
Κι' ἄς ποῦν τᾶθῶα χεῖλή σου
ἀθῶα προσευχή.

Οἱ ἄγγελοι θὰ πικίζουνε
μὲ τᾶσπρα των πτερά.
Καὶ χαρωποὶ θὰ τρέζουμε
σιμὰ σου τρυφερά.
Τὰ χεῖλή νὰ φιλήσουνε
ποῦ λέν τὴν προσευχή.

Καὶ μὲς' εἰς αὐτὸ τὸ φίλημα
ἀπ' τὸ μικρὸ σου στόμα,
Θὰ πάρουνε τὸ μίλημα
καὶ θὰ πετοῦν ἀκόμα.
Σ' τὸν Πλάστην νὰ το φέρουνε
ἀθῶα προσευχή.

Κι' ὁ Πλάστης ἀπ' τὸ θρόνο του
θὰ ἔδῃ τὴν προσευχή σου,
Κ' ἐν ἀγγελουδοῖ μόνο του
θάρθῃ μὲ τὴν ψυχὴ σου.
Νὰ κατοικῇ ἄν φύλακας
ποῦ στέλν' ἡ προσευχή.

Ἰω. Πολέμης.

7. Πτηνὸν νὰ ἤμουν.

Πτηνὸν ἂν ἤμουν, τί χαρὰ,
νὰ ἐξαπλώνω τὰ πτερά
καὶ νὰ πετῶ νὰ φθάνω,
ἐκεῖ ἐκεῖ ἐπάνω.

Ἄλλ' ὁ τὸν κόσμον κυβερνῶν
δὲν ἔκαμε κ' ἐμὲ πτηνόν,
καὶ ὅ,τι καὶ ἂν πράξω
ποτέ δὲν θὰ πετάξω.

Με τῶν ἀγγέλων τὸν χορὸν
 νὰ ψάλλω ἄσμεν ἱερὸν
 πλησίον εἰς τὸν θρόνον
 τοῦ ὄντος ἀπ' αἰῶνων

Πλήν, καὶ μακρόθεν ἀπ' ἐδῶ
 μὲ προθυμίαν τραγουδῶ
 καὶ ὕμνους κατ' ἑκάστην
 προσφέρω εἰς τὸν Πλάστην.

Ἄλ. Κατακουζινός.

8. Δοξολογία.

Θεὸν ὕμνουσιν οὐρανοί,
 ἡ δόξ' αὐτοῦ μεγάλη.
 Ἡ γῆ τὸν Πλάστην ἐπικινεῖ
 Θεῷ τὸ σύμπαν ψάλλει.

Θεὸς ὁ πανταχοῦ παρὼν,
 φρουρὸς καὶ ὁδηγὸς μου,
 Θεὸς τὰ πάντα ὁ πληρῶν
 καὶ βασιλεὺς τοῦ κόσμου.

Ἄλ. Κατακουζινός.

9. Ἡ Κυριακή.

Κάτω τὸ βιβλίον κ' ἡ γραμματικὴ!
 Φθάνει τὸ σχολεῖον, ἦλθ' ἡ Κυριακή.
 Μιὰ μονάχα μέρα ἔχομε παιδιὰ,
 Αὔριον Δευτέρα, πάλι τσιμουδιά.
 Σήμερον ἀργία, τόπι καὶ κρυφτό,
 Αὔριον βιβλία καὶ λαιμὸ σκυρτό!
 Μὴ λοιπὸν ἀργοῦμε, πῆδὸ καὶ φωνή!
 Ὡς ποῦ νὰ κλεισθοῦμε πάλι ἔς τὸ σκαμνί.

Ἄλ. Κατακουζινός.

10. Ἡ Θερινὴ Νύξ.

Τί βραδυά! τί βραδυά!
 ποῦ εὐφραίνει τὴν καρδιά!
 Ποιὸς μπορεῖ, ποιὸς μπορεῖ
 νὰ μὴ τὴν χαρῆ:

Τὸ ἀηδὸν τραγουδεῖ
 μέσα ἔς τὸ χλωρὸ κλαδί.
 Καὶ λαλεῖ καὶ λαλεῖ
 καὶ μᾶς προσκαλεῖ.

Ποιὸς ποθεῖ, ποιὸς ποθεῖ
 εἰς τὸ σπήτι νὰ κλεισθῆ:
 Ὡς τάνοιχτά, ε' τάνοιχτά
 ὅλοι πεταχτά.

Φωτεινὸς οὐρανὸς
 λάμπει γύρω γλάνος.
 Περισσά, περισσά
 τᾶστρα τὰ χρυσά.

Καὶ τὰ σύρει ἔς τὸ χορὸ
 τὸ φεγγάρι τ' ἀργυρὸ.
 Ντροπαλιό, ντροπαλιό
 καὶ δειλό, δειλό.

Ὅσ' ἀνθίζει τὸ κλαδί
 καὶ τᾶηδὸν τραγουδεῖ,
 Ὡς τάνοιχτά, ε' τάνοιχτά
 ὅλοι πεταχτά.

Ἄγγελος Βλάχος.

11. Ἡ φιλοστοργία.

Πετᾶς περιστεράκι,
Ἵ τὸ κῆπο ἔ τὴν κυλῆ·
Δέν βλέπεις τὸ γεράκι,
Τὸ ἄγιον πουλί;

— Φοβοῦμαι καὶ προσέχω,
Πλήν μὲ κρατεῖ δουλειά,
Πουλάκια δύο ἔχω
Μικρὰ εἰς τὴν φωλιά.

Νομίζω πῶς δὲν εἶσαι
Πολὺ προσεκτικόν·
Πετᾶς καὶ δὲν φοβεῖσαι·
Μὴ σ' εὔρη τὸ κακόν.

Ἄνοιγα καὶ πτερά μου
Καὶ πρόθυμον πετώ,
Καὶ φέρω ἔ τὰ μικρά μου
Νερὸ καὶ φαγητό.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

12. Τὰ πουλάκια.

Τῆς ἐξοχῆς πουλάκια,
Ἦραϊτα ζωηρά,
Ἵ τοῦ δένδρου τὰ κλαδάκια
Πετᾶτε μὲ χροά.

ὦ ! πῶς ἐπιθυμοῦσα,
Πουλάκια ζωηρά,
Κ' ἐγὼ νὰ ἐπετοῦσα
Ἵ τοὺς ὄμους μὲ πτερά.

Καὶ χαίρεσθε τὴν φύσιν
Τὸν εὐμορφον κικρόν,
Καὶ πίνετε ἔ τὴν βρούσιν
Νεράκι καθαρόν.

Εἰς πράσινο κλαδάκι
Νὰ παίζω ἀνθηρό,
Κ' ἐγὼ σὰν τὸ πουλάκι
Τὴν φύσιν νὰ χροῦ.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

13. Ἡ Αὐγή (ἡ Πρωΐα).

Ἦραϊά ἀνατέλλει καὶ πάλιν ἡ αὐγή !
Καὶ φῶς γλυκὺ μᾶς στέλλει καὶ μειδιᾷ ἡ γῆ.

Σιγά, σιγά ῥοδιζοῦν αἱ ἄχραι τῶν βουνῶν,
Καὶ εὐθυμα ὀρθρίζουν τὰ σμήνη τῶν πτηνῶν.

Ἄκούετε πῶς ψάλλει φαιδρά των ἡ πνοή,
Τῆς φύσεως τὰ κάλλη καὶ τὸν Θεὸν ὑμεῖ.

Ἐκεῖνος τὰ κοιμίζει ὡς τρυφερά τροφός,
Ἐκεῖνος τὰ φυπνίζει μὲ δρόσον καὶ μὲ φῶς.

Ἄγγελος Βλάχος.

14. Τὸ τριαντάφυλλον.

Τριαντάφυλλο κλειστό εἶδ' ἓνα παιδάκι,
 ἦτον τόσον γελαστό
 χαρωπὸ καὶ μυριστὸ
 τὸ τριανταφυλλάκι·

νέον τριαντάφυλλον, τριανταφυλλάκι!

Ἄχ, λουλοῦδι προφαντό! εἶπε τὸ παιδάκι,
 θά σε κόψω, δὲν βαστῶ.

— « Ἄν μὲ κόψης σοῦ κεντῶ
 τὸ μικρὸ χεράκι ».

Εἶπε τὸ τριαντάφυλλο, τὸ τριανταφυλλάκι.

Ξεκαρδίζεσαι, γελᾷ τὸ τρελλὸ παιδάκι,
 τὸ τραβᾷ, τὸ ξεκολλᾷ

τί ἀγκάθια, τί πολλά!
 'ς' τὸ μικρὸ χεράκι!

Ἄχ! κακὸ τριαντάφυλλο, ἄχ! τριανταφυλλάκι.

Ἄγγελος Βλάχος

15. Τὸ ρυάκι.

Τρέχα φίλεργον ρυάκι,
 Τρέχα πήγαινε ταχύ.
 Τὸ μικρὸ τριανταφυλλάκι
 Σὲ ζητεῖ 'ς τὴν ἐξοχή.
 Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.

Τρέχα, φίλεργον ρυάκι
 Τσίου τσίου κελκαδεῖ,
 Μέσ' τὸν φράκτη τὸ πουλάκι
 Τὰηδονάκι 'ς τὸ κλαδί.
 Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.

Τρέχα, ὁ μύλος ἐκεῖ κάτω
 Σὲ ζητεῖ τοῦ μυλωνᾶ.
 Ἢ βρειὰ μολόπετρό του
 Θέλει ὄλο νὰ γυρνᾷ.
 Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.

Τρέχα, τρέχα διψασμένο,
 Μπέ,μπέ, μπέ,βραχνά,βραχνά.
 Τὰ ἀρνάκια τὰ καυμένα
 Καταβαίνουν τὰ βουνά.
 Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.

Τρέχα καὶ τὴν ἐργασίαν
 Ὁ Θεὸς τὴν εὐλογεῖ.
 Φέρει πλοῦτον κ' εὐτυχίαν
 Ἀληθῆς χαρᾶς πηγὴ.
 Τρέχα, τρέχα, τρέχα ρυάκι.

Δ. Ι. Ἰγγλέσης.

16. Τὸ ἀρνάκι.

- Ἄρνάκι ἄσπρο καὶ παχὺ
τῆς μάννας του καμάρι,
Ἐβγήκεν εἰς τὴν ἐξοχὴ
κ' εἰς τὸ γλωρὸ χορτάρι.
- «Καθὼς, παιδίμου, προχωρεῖς,
καὶ σὺν ἐλάφῳ τρέχεις,
Νὰ κοκοπάθῃς ἡμπορεῖς
καὶ πρέπει νὰ προσεγγής».
- Ἄπ' τὴν χαρὰ του τὴν πολλή
ἀπρόσεκτα πηδοῦσε,
Τῆς μάννας του τὴν συμβουλή
καθόλου δὲν ψηροῦσε.
- Χανθὰκ' εὐρέθηκε βαθύ,
ὄρμηξ σὺν παλληκαρί,
Νὰ το πηδήσῃ προσπαθεῖ.
καὶ σπάζει τὸ ποδάρι.
- Ἄλ. Κατακουζινός.

17. Τὸ χελιδόνι.

- Ἐλειψε τὸ χιόνι
κ' ἤλθες χελιδόνι
ἐξυπνο πουλί,
ἡ μικρὴ μου στέγη
καλῶς ἤλθες λέγει
καὶ σὲ προσκαλεῖ.
- Ἐλα μὴ φοβᾶσαι
τὴ φωλιὰ σου κτίσε.
ἔλα, ἐπειδὴ
ἄσυλον θὰ εὔρης,
εἴμαι, νὰ το ζεύρης,
εὐτακτο παιδί.
- Ἄλ. Κατακουζινός.

18. Ὁ σπουργίτης.

- Ἀνόητε σπουργίτη.
Δὲν σὲ χωρεῖ τὸ σπήτι;
Νὰ φύγῃς θέλεις ἀπὸ μάς,
Καὶ ἔστὸ παράθυρον ὄρμηξ;
Τὸ ἔχομεν κλεισμένο,
Πουλάκι μου, καυμένο.
- Ἐστὸ σπίτι σας ἂν μείνω,
Παιδάκι, τί θὰ γείνω;
Καὶ μέσ' ἔς τ'ἀνάκτορα κλειστό,
Ζωὴν δὲν ἔχω, δὲν βασιτῶ.
Δὲν θέλω τὴν δουλείαν,
Ζητῶ ἐλευθερίαν.
- Ἄλ. Κατακουζινός.

19. Ἡ ἀποχώρησις τοῦ χειμῶνος.

- Ὅταν μακράν μας φεύγῃς χειμῶν,
ἄνοιξις φθάνει, χλόη βλαστάνει,
θάλλει τὸ δάσος καὶ ὁ λειμῶν.
- Φεύγεις καὶ λάμπουν οἱ οὐρανοί,
φθάνει θερμότης, φθάνει φαῖδρότης,
αὔρα εὐφραίνει ἑαρινή.

Ἵπαγε, φύγε! ὦρα καλή!
Καὶ ἂν ξεχάσης πάλιν νὰ φθάσης;
δὲν μᾶς πικραίνεις τόσον πολύ.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

20. Μὴ βυσανίζητε τὰ ἀβλαβῆ ζῶα

Μὴ τὰ ζῶα βυσανίζητε,
Τ' ἀβλαβὰ μὴ τ' ἀφηνιάζητε.
Καὶ αὐτὰ ὡς σὺ ἐπίσης
Νεῦρα ἔχουσι καὶ κισθίθεις.

Μὴ δεικνύητε ἀσπλαγγίαν
Κόπτων καὶ τροπῶν τὴν μυτιαν.
Καθὼς θέλεις σὺ νὰ ζήσης,
Θέλει καὶ αὐτὴ ἐπίσης.

Ἀγαπᾶς νὰ σε κτυπῶσι
Καὶ νὰ σε κκοποιδῶσι;
Ν' ἀφαιρῶσι τὴν τροφήν σου.
Νὰ πικραίνουσι τὴν ψυχὴν σου;

Ὅπως σὺ δὲν ἀγαπᾶς,
Μὴ πειράζης, μὴ κτυπᾶς
Ἄβλαβον καὶ ἀναπνεόν
Ἄνυδρον, πτηνόν, χερσαῖον.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

21. Ὁ Ζίζικας καὶ τὸ Μυρμηκι.

Καλακᾶτι καὶ ἀνοιξί,
ὅταν ἦσαν τὰ λουλούδια,
Ὁ τρελλὸς ὁ ζίζικας,
τὴν περνοῦσε μὲ τραγούδια.

Τὰ λουλούδια ἔπερσαν
ἤλθαν χιόνια, ἤλθαν πάγιοι.

Καὶ πεινᾷ ὁ ζίζικας
καὶ δὲν ἔχει τί νὰ φάγη.

Ἐρχετ' εἰς τὸν γείτονα
τὸ πρόβλεπτικὸ μυρμηκι,
Καὶ ζητεῖ βοήθειαν
ἐνὰ σπόρο ἢ σιωλήκι.

Τὸ μυρμηκι ἐκλιχθὼν
ἔρωτᾷ. «Καλέ μου γείτον,
Δὲν με λές τί ἔκαμνες
καλοκαίρι ὅσον ἦτο».

«Τραγωδοῦσα, φίλε μου.

ὅσον ἦτο καλὴ ὦρα» . . .

«Τραγωδοῦσες; . . . εὐγέ σου!

χοροπήδη λοιπὸν τώρα».

Ραγκαβῆς.

22. Ὁ Ἥλιος.

Ὅταν βασιλεύης,
Ἥλιε χρυσέ,
Πόσον μὲ μαγεύεις,
Χάριω βλέπων σέ.

Τί λαμπρὰ ἠδύσις!
Καὶ παιδί μικρὸν
Μ' ἔτερπεν ἐπίσης,
Μ' ἔκανε φαιδρόν.

Καὶ εἰς ἡλικίαν
Τὴν νεανικήν
Μ' ἔδιδε γλυκεῖαν
Αὐτὴ ἡδονήν.

Μὲ τὸν νοῦν μου ὅλον
Πλήρης θαυμασμοῦ.
Ἐβλεπον τὸν θόλον
Τότε τοῦρανοῦ.
Ἄγγελος Βλάχος.

23. Ἡ ἀνοιξίς.

Ἦλθε πάλ' ἡ ἀνοιξίς
Ἦλθον τὰ λουλούδια,
Πράσινα ἡ γῆ φορεῖ
Καὶ ἀνθίζει τὸ κλαδί
Καὶ παντοῦ χροῆς χροοὶ
Καὶ χροῆς τραγουδία.

Ἐλυωσαν ἔς τὰς κορυφαῖς
Τῶν βουνῶν τὰ χιόνια
Ἄνοιξ' ἡ τριανταφυλλιά
Κ' εἰς τὴν πρώτην του σωλήν
Ἦλθον πάλιν τὰ πουλιά,
Κ' ἤλθανε τ' ἀηδονία.

Ὅλ' ἡ φύσις χαροπὴ
χαίρεται καὶ ψάλλει.
Ψάλλετε καὶ σεῖς, παιδιά
Μὲ χαρούμενη καρδιά.
Ὁ χειμῶνας τὰ κλαδιά
Θὰ μαράνη πάλι.

Ἄγγελος Βλάχος.

24. Τὰ διψασμένα ἄνθη.

Τ' ἄνθη μου τ' ἀγαπημένα
Ἐχουν δίψα τὰ καυμένα,
Νὰ διψῶν δὲν θὰ ἀφήσω
Τρέχω νὰ τὰ βοηθήσω.

Πεταχτὴ ἴσιν τὸ ζεράδι
Θὰ ὑπάγω ἔς τὸ πηγάδι,
Νὰ σὲς φέρω, θὰ το ἴδῃτε,
Τὸ νεράκι ποῦ ζητεῖτε.

Ἄνθη μου ἀγαπημένα
Ποῦ διψάσατε καυμένα,
Περιμένετε ὀλίγο.
Μὴ φοβεῖσθε, δὲν θὰ φύγω,

Ἐφυγε τὸ κοριτσάκι
Μὲ τὴν στάμνα ἔς τὸ νεράκι,
Πάλιν ἔρχεται τρεχάτη
Μὲ τὴν στάμνα τῆς γεμάτη.

« Ἄνθη μου ἀγαπημένα,
Ποῦ διψάσατε καυμένα
Ἐφερα νερὸ νὰ πιῆτε
Καὶ καλὰ νὰ ὀροσιθῆτε ».

Ἄλ. Κατακουζηνός.

25. Ἡ μήτηρ μου.

Σὺ μοὶ ἔδωκας, φίλτατη,
τὴν ζωὴν ἐπὶ τῆς γῆς
Κ' ἡ φροντίς σου μὲ φυλάττει
πλήρης φίλτρου καὶ στοργῆς,
ὦ μήτηρ μου γλυκεῖα, γλυκεῖα.

Σὺ μετ' ἀσπασμῶν χιλιῶν
προσφιλῆς προσεκτικῆ
Μ' ἀπεκοίμιζες παιδίον,
ἄσμα ψάλλουσα γλυκύ,
ὦ μήτηρ μου γλυκεῖα, γλυκεῖα.

Σὺ τῆς κλίνης μου πλησίον
ὅταν εἴμμι ἀσθενής,
"Ὅμιμα ἔχουσα δακρύων
νύκτας ὕλας ἀγρυπνεῖς.
ὦ μήτηρ μου γλυκεῖα, γλυκεῖα.

Πρὸς τὸν Πλάστην καὶ δεσπότην
ἀνυψαίς μου τὴν ψυχὴν.
Σὺ μ' ἐδίδαξες τὴν πρώτην
παιδικὴν μου προσευχὴν.
ὦ μήτηρ μου γλυκεῖα, γλυκεῖα.
Ἄλ. Κατακουζηνός.

26. Λήσεις πρὸς τὸν Θεόν.

Μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν
τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ.
Εἰς αὐτὸν ζωὴν, ὑγίειν
καὶ τὰ πάντα χρεωστῶ.
Τῶν κελῶν εἶναι πηγὴ
χάριτος μᾶς χορηγεῖ.

Εἰς τὸν οὐρανὸν θουμαζῶ
Τόσα σώματα λαμπρά.
Πάλιν εἰς τὴν γῆν κυττάζω
βλέπω ἔργα θουμαστά.
Τί σοφός, τί ἀγαθός
εἰς ἡμᾶς εἶν' ὁ Θεός !

ὦ Θεέ μου, φώτισέ με
ν' ἀγαπῶ τὰς ἀρετάς.

ὦ Θεέ, ὁδήγησέ με
εἰς τὰς πράξεις τὰς καλὰς,

Δίδε μου, Θεέ, χαράν.
καὶ καρδίαν καθαράν.

I. Καρασούτσα ς.

27. Ἡ Πίστις.

Ἀκρόπολις μᾶς ὁ Θεός
ὁ μέγας ἐν ὑψίστοις
καὶ σιδηροῦς μᾶς θυρεός
ἢ εἰς αὐτὸν θερμὴ μᾶς πίστις.
αὐτός ἡμῶν πατήρ
ὁ τῆς ζωῆς δοτήρ.
καὶ φῶς ἡμῶν αὐτός
ὁ Πλάστης τοῦ φωτός.
ὁ μέγας τοῦ ἡλίου κτίστης.

Πᾶς ὁ πιστεύων εἰς Θεὸν
ἀήτητον φέρει ἀσπίδα
Προστάτην ἔχει κραταῖον
τὴν πίστιν του καὶ τὴν ἐλπίδα.
ἂν πάσχη δὲν πονεῖ,
δὲν κλαίει δὲν θρηνεῖ,
οὐδ' ἡ ψυχὴν πνοῇ
τοῦ τάφου του πτωεῖ.
ζῆ ἄλλην προσδοκῶν πατρίδα.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

28. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίς.

Κι' ἂν δὲν μοῦ μείν' ἐντὸς τοῦ κόσμου
ποῦ ν' ἀκουμβήσω νὰ σταθῶ,
Ἐκεῖ ἕψηλά εἶν' ὁ Θεός μου,
πῶς ἤμπορῶ ν' ἀπελπισθῶ ; (ὀίς).

Εἶν' ὁ Θεός ποῦ μ' ἔχει πλάσει
τὸ χέρι του τὸ σπλαχνικό.
Δὲν ἤμπορεῖ νὰ μὲ ξεχάσῃ
καὶ νὰ μ' ἀφήσῃ νηστικό. (ὀίς).

Φαιδρὰ 'ς τὰ δάσ' ὀλογουρίζουν
τοῦ οὐρανοῦ τὰ πετεινά.
Ποτὲ δὲν σπείρουν δὲν θερίζουν
κι' ὅμως κανένα δὲν πεινᾷ. (ὀίς).

Μέσ' 'ς τὰ λειβάδι' ἀνθοὶ καὶ κρῖνοι
δὲν ἔμαθον ὑφαντικὴν,
Κι' ὅμως ὁ Πλάστης τοὺς ἐνδύει
μὲ μιὰ στολὴ βασιλική. (ὀίς).

Κ' ἐμὲ λοιπὸν ἐντὸς τοῦ κόσμου
μικρὸ παιδί καὶ ὄρφανό,
Θὰ μὲ φωτίσ' ὁ Πλαστοουργός μου,
ποῦ κατοικεῖ 'ς τὸν οὐρανό. (ὀίς).

Σ. Μ. Βιζυηνός.

29. Ἑωθινὴ προσευχή.

Δός μου χεῖλῃ νὰ σὲ ψάλω,
δός μου ἄσμα νὰ σ' ὑμνήσω.
δός πνοήν νὰ σ' εὐλογήσω,
τοῦ παντός δημιουργε.

Σέ, εἰς οὗ ἔν μόνον νεῦμα
διελύθη ἡ σκοτία
κ' ἤλθε πάλιν ἡ πρωία
κ' ἔλαμψαν χρυσαὶ ἀυγαί.

* Ἀς φανῆ, Θεέ, τὸ φῶς σου
κ' εἰς ἡμᾶς μικρὰ παιδιὰ,
ὡς ἐγείρη ἡ πρωία
τὸν κοιμώμενόν μας νοῦν.

Εἰς ζωὴν τὸν κόσμον πάλιν
ἀφουπνίζει ἡ πνοή σου
καὶ ἐγείρονται ἐξ ἴσου
ἄνθη γλήη καὶ πτηνά.

Κ' εἶν' ἡ ἔγερσις τῶν ὕμνος
εἰς τὸν θεῖόν των πατέρα
καὶ εἶν' ἡ νέα των ἡμέρα
νέον, Πλάστα, ὠσαννά!

Καὶ ἡ ἔγερσις μας ἄσμα
διαρκές πρὸς σὲ θὰ στείλῃ
καὶ τὰ νεκρά μας χεῖλῃ
διαιρκῶς θὰ σε ὕμνοῦν.

* Ἄγγελος Βλάχος.

30. Τὸ ὄρφανό.

Ἐνα παιδάκι ἐπροχθές σάν κρίνο μαραμμένο
εἰς ἓνα ὄρομο σκοτεινὸ
ἐκύτταζε τὸν οὐρανὸ
μὲ μάτι δακρυσμένο.

Μαῦρα ἔφοροῦσε τὸ πτωχό, κ' ἐκείνο σάν ἐμένα,
κ' εἶχε τὴν ὄψι θλιβερή·
πῶς ἀγαπῶ ὅποιον φορεῖ
ἐνδύματα θλιμμένα !

Μοσχοβολοῦσε ἀρχοντιά, καὶ ἄς ἦτον γυμνωμένο.
Ἄκομα χθές μὲς' στῆ φωληά,
στῆς μάννας του τὴν ἀγκαλιά
πετοῦσε τὸ καῦμένο.

Ἀμίλητο καὶ σκυθρωπὸ τὸ δάκρυ του κρατοῦσε,
κ' ἄπλωνε χέρι μ' ἐντροπή·
ὅμως δὲν ἤθελε νὰ πῆ,
τὸ μαῦρο, πῶς πεινοῦσε.

Ἄχ! ὅποιος δὲν ἐπεινάσε, «πεινώ!» ποτὲ δὲν λέγει.
Δέν τον ἀφίνουν οἱ λυγμοί·
κυττάζει μόνον τὸ ψωμί
ἀπὸ μακρὰ καὶ κλαίγει!.....

Στὴν ἀγκαλιά μου τῶθαλα μὲ πόνο τὸ καῦμένο,
καὶ τοῦδωκα πικρὸ φιλί·
ὅμως αὐτὸ τί ὠφελεῖ
στὸ ἔρημο τὸ ξένο;

Μητέρες! ὅπου ἔχετε παιδιά εὐτυχισμένα
καὶ καλωσύνη' σ' τὴν καρδιά·
πεινοῦν πολλῶν πτωχῶν παιδιά,
καὶ κρυόνουν τὰ καῦμένα.

Ἄχ. Παράσχος.

31. Τὸ ὄρφανό.

Εἰς τὸν προθάλαμόν σας περίλυπο ἐμβαίνω
μὲ μάτι δακρυσμένο, μὲ πρόσωπον ὠχρό,

Γιατί νά σ'αs χαρίσω δὲν ἔχω τὸ καϋμένο
οὐδ' ἓνα λουλουδάκι μυρσίνης δροσερό.

Μόνον νά ζῶ ἡ μοῖρα μου ἔγραφε· καὶ μόνον
εἰς τῆς ζωῆς τὸ δρόμο θλιμμένο περπατῶ·
Πλὴν σήμερα ἔμπρός σας τὰ χερίά μου σταυρώνω
καὶ ψάλλω τὸ ψωμάκι, χωρὶς νά το ζητῶ....

Τῆς μοῖρας ἀποπαῖδι, σὰν φθινοπώρου φύλλο,
τὸ ἄσκοπό μου βῆμα ἐδῶ κ' ἐκεῖ πλανῶ.
Κάνεις δὲν μ' ἀγαπάει, κάνεις δὲν μ' ἔχει φίλο,
γιατί δὲν ἔχω μάννα καὶ εἶμαι ὄρφανό!

Δὲν ἔχω μάννα! Μέσα 'ς αὐτὰ τὰ τρία λόγια
ἐρήμωσις καὶ πείνα καὶ κρύο κατοικεῖ·
Μοῦ ψάλλουν καὶ τὰ τρία θανάτου μοιρολόγια,
εἰς μίαν τονισμένα φοικωδῆ μουσική.

Ἄλλα παιδιὰ σὰν βλέπω ἐκεῖ τοῦ διακονεῦω,
νά λάμπουν στὸ μετάξι, χαρούμενα εὐτυχεῖ,
Ἄπ' ὄλα τὰ καλά τους τῆ μάννα τους ζηλεύω.
— Ἄχ! πῶς θὰ σ' ἀγαποῦσα μαννούλά μου φτωχή!

Δὲν πρόφθασ' ἡ κοῦμένη φιλι νά μου χάριση,
οὔτε νά με χαϊδέψη, οὔτε νά μ' εὐχηθῆ.
Ἄλλοίμονον εἰς ὅποιον στὸν κόσμον τοῦτον ζήση,
ἀπ' τὴν καλὴ του μάννα χωρὶς τὰ φιληθῆ!

Προχθὲς 'ς ἓνα λειβάδι παιδιὰ εὐτυχισμένα
ἓνα παιγνίδι ὄλα ἐπαίζανε κοινό.
— Μὲ παίζετε, τὰ εἶπα, μὲ παίζετε κ' ἐμένα;
— Δὲν παίζομαι μοῦ εἶπαν, ἐμεῖς μὲ τ' ὄρφανό...

Ἦ! εἴθε σὰν λουλούδια 'ς τῆς γῆς τὸ περιβόλι
καθένας σας νά παίρνη ὄροσιὰ ἀπ' τὸν οὐρανό.
Εἴθε νά ἔχουν μάννα στὸν κόσμο τοῦτον ὄλοι,
κ' ἐγὼ νά εἶμαι μόνο γιὰ ὄλους ὄρφανό!

Ἄχ. Παράσχος.

32. Ὁ Χριστὸς καὶ τὸ παιδίκι.

Α.

Μάννα μὲ πέντε ὄρφανὰ ἔς τὸ μεγαλύτερό της
παιδάκι, εἶπε μιὰν αὐγὴν
κ' ἐστάλαζε ἔς τὴ μαύρη γῆ
σιγὰ τὸ δάκρυό της.

«Εἰς τὸ σχολεῖό σου πήγαινε, παιδί μου πικραμμένο,
μὲ καλαθάκι ἀδειανό....
θὰ πᾶς, φτωχὸ μου ὄρφανό,
καὶ πάλιν πεινασμένο.

Καὶ τᾶλλα τ' ἀδελφάκια σου ψωμάκι δὲν θὰ ἴδουνε·
ἀλλοίμονον! ἔχει τιμὴν
πολὺ μεγάλη τὸ ψωμί
γιὰ κείνους ποῦ πεινοῦνε».

Μὲ καλαθάκι ἀδειανὸ κι' ὡς τὴν καρδιά θλιμμένο
ἐκεῖνο τὸ ἔρημο φτωχὸ
εἰς τὸ σχολεῖό του μοναχὸ
τραβοῦσε τὸ καῦμένο.

Περνοῦσε ἀπὸ κάτασπρο μικρὸ ἐρημοκλήσι.
Τοῦ ἴφηνκε ὡτὰν φωληά,
ὁποῦ ζεσταίνει τὰ πουλιά,
χιονιᾶς ὅταν φυσήσῃ.

Σὰν μάννας εἶχεν ἀγκαλιὰ τὴ θύρα ἀνοιγμένη
καὶ μ' ὀλοπρόθυμη σπουδὴν
ἐμπῆκε μέσα τὸ παιδί
μ' ἐλπίδα φοβισμένη.

Εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ καλοῦ Σωτῆρός μας ἐστάθη
κι' ὡς νᾶχε ἔμπροστού τὸν Χριστὸ
τοῦ ἔλεγε γονατιστὸ
ἀπὸ τῆς ψυχῆς τὰ βάρη.

Β.

»Χριστέ, δὲν ἔχομε ψωμί ἔς τὸ σπῆτί μας καὶ κλαίω.
Ἴδὲ ἔς τὸ καλαθάκι μου ἂν ψέμματα σοῦ λέγω.

Ἐγὼ εἶμαι καλὸ παιδί, μοῦ εἶπεν ἡ μητέρα,
καὶ δὲν πειράζει νηστικὸ νὰ μείνω καὶ μιὰ ἡμέρα.
Μὰ τὰ μικρὰ τ' ἀδελφιά μου καὶ ἡ ποιά μικρὴ μας Φρόσω
δὲν εἶναι κρῖμα νὰ πεινοῦν νύχτα καὶ ἡμέρα τόσο;
Καλὰ ἑμᾶς μᾶς ἀφησες καὶ δὲν μᾶς συλλογᾶσαι,
ὅμως τὴν Φρόσω δὲν ἔμπορεις νὰ πῆς πῶς δὲν λυπᾶσαι!
Νὰ σοῦ τὰ εἶπα ὅλα μας τὰ βάσανα, ταῖς λύπαις,
γιὰ νὰ μὴ λέγῃς ὕστερα, γιατί δὲν μοῦ τὰ εἶπες»....

Γ.

Σάν ἴσχολατε, ὦ ! τί χαρά ! Ὡτάν πουλιὰ πετοῦταν
τ' ἀδελφιά του μέσ' ἔς τὴν αὐλὴ
μαζὶ κ' ἡ Φρόσω ἡ καλὴ,
καὶ σάν τρελλὰ γελοῦσαν.

Καινούργια βροῦχα καὶ ζεστὰ φοροῦσε τὸ καθένα
κι' ὅταν τὸ εἶδαν νὰ φανῆ
χαρᾶς ἀφήτανε φωνὴ
μεγάλῃ τὰ καυμένα.

«Ψωμάκι τώρα ἔχομεν, μικρὸ μου πονεμένο,
τοῦ εἶπε ἡ μάνα του κι' αὐτό,
ὅπου ἔς τὰ χερίά μου κρατῶ,
χρυσάφι γεμισμέιο.

Ἄπ' ὅλα τώρα ἔχομεν τί θέλεις νὰ σου φέρω;
Ξεύρεις, χλωμό μου ὄρφανό.
Πῶς πλέον δὲν θὰ λὲς πεινώ»;
Κ' εἶπ' ὁ μικρός· «Τὸ ξέρω»...

«Τὸ ξέρεις ! Πῶς»; Νά, ὁ Χριστὸς μᾶς πλούτισε, μητέρα,
Σχολεῖό μου σάν ἐπήγαινα ἔς τὸ ῥημοκλήσι πέρα,
τοῦ εἶπα τοῦ καλοῦ Χριστοῦ γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσῃ.
Δὲν σ' τῶπε; —Ναί, ὁ Κύριος μᾶς ἔχει ἐλεήσει.
Μ' ἓνα του ὅμως ἄγγελο γιὰ χάρι ἰδικὴ σου
γι' αὐτὸ λαμπάδα νὰ τοῦ πᾶς ἔς τὴν ἔκκλησιά, θυμήσου».
Τὸ θαῦμ' αὐτὸ πῶς ἔγινε; — Ὅταν ἔς τὴν Ἐκκλησία
παρακαλοῦσεν ὁ μικρός, μυριόπλουτος κυρία
τὸ ἄκουσε σὲ μιὰ γωνιὰ κρυμμένη, καὶ βοήθεια
εἰς τὴν μητέρα ἔστειλε μὲ πονεμένα στήθια.

Ἄχ. Παράσχος.

33. Ὁ ἐπαίτης.

«—Γιὰ τὸ Θεό.... ἴλιγο ψωμάκι,
ἀδελφία μου, γιατί πεινώ!»
πτωχὸ φωνάζει γεροντάκι,
μὲ δάκρυα στὸν οὐρανό.

Πολλοὶ περνοῦν ἐμπρὸς χορτᾶτοι
καλοντυμένοι κ' εὐγενεῖς·
ἄχ! ὄλοι τοῦ γυρνοῦν τὴν πλάτη,
δὲν τον πονεῖ κανεῖς! κανεῖς!

Πλὴν ἄλλος νά! πτωχὸς μὲ βράκη
μοιράζεται μ' αὐτὸν ἐκεῖ,
ἓνα ξερὸ φελὶ ψωμάκι
ποῦχε κρυμμένο 'ς τὸ σακκί.

Ἦλ. Τανταλίδης.

34. Ἕμνος πρὸς τὸν Θεόν.

Τὸν Πλάστην τῶν ὄλων
τὸ χεῖλός μας ψάλλει·
Αἰνεῖτε οἱ πάντες
μικροὶ καὶ μεγάλοι·
Αἰνεῖτε αὐτόν.

35. Ἡ ἐσπέρα.

Ἡ ἡμέρα ἐσώθη ἴπισω 'ς τὸ βουνό
καὶ ἡ νύξ ἀπλώθη εἰς τὸν οὐρανό.

Ἡ φωναὶς ἐσθύσαν, ἔπαυσ' ἡ δουλειά,
'ς ταῖς φωληαῖς κινήσαν τὰ μικρὰ πουλιά.

Σκότος εἰς τὴν πόλι καὶ 'ς τὴν ἐξοχή,
εἰς τὴν πλάσιν ὄλη δὲν ἀκοῦς ψυχή.

Μὴ φοβῆσαι πάλιν αὔριον πρωί,
θ' ἄλθ' ἡμέρα ἄλλη, ἥλιος καὶ ζωή.

Ἔτσι, σὰν ἡμέρα κ' ἡ ζωὴ περνᾷ
καὶ εἰς ἄλλη σφαῖρα ὕστερα ζυπνᾷ.

Ἰλ. Κατακουζηνός.

36. Εἰς τὸ ἔκρ.

Πανταχοῦ ἡ φύσις θάλλει
ὕμνωδῶς ὁ τέττιξ ψάλλει
καὶ ἀνάμεσα ἔς τὰ φύλλα
κρυφτοβλέπ᾽ ἡ φιλομήλα.

Καὶ τὸ ἔκρ, τὸ ὄψιον
φέρει στέφανον ἐξ ἴων
καὶ προβαίνει πάντα νέον,
ἀνησφόρον καὶ ὠραῖον.

Καὶ τὸ ἔκρ εἰς κοιλάδας
εἰς βουνά εἰς πεδιάδας
μὲ ἑλαφρὸν προβαίνον πόδα
χύνει μύκωνες καὶ ρόδα.

Καὶ ὦ ! δὲς εἰς τὰς καρδίαις
νέον χάριν εὐθελείας
ἔπος δίδης νέκ κάλλη.
εἰς τὴν φύσιν ἥτις θάλλει.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

37. Χελιδόνισμα.

Χελιδόνη ἔρχεται, θάλασσα ἐπέρασε,
τὴ φωνητὰ θεμέλιωσε ἄθησε κ' ἐλάλησε.
Μάρτη, Μάρτη βροχερὲ καὶ Φλεβάρη χιονερέ,
ὁ Ἀπρίλης ὁ γλυκὺς ἔφθασε δὲν εἶν μακρὺς.
Τὰ πουλάκια κελαδοῦν, τὰ δενδράκια φυλλανθοῦν,
τὰ ὀρνίθια νὰ γεννοῦν, ἀρχινοῦν καὶ νὰ κλωσσοῦν.
Τὰ κοπάδια ἀρχινοῦν ν' ἀναβαίνουν ἔς τὰ βουνά,
τὰ κατσίκια νὰ πηδοῦν καὶ νὰ τρώγουν τὰ κλαδιά.
Ζῶα, ἄνθρωποι, πουλιά, χαίρονται ἀπὸ καρδιά:

Ἄθ. Χρηστόπουλος.

38. Ὁ Μάιος.

Ὁ Μάιος μᾶς ἔφθασεν
Ἐμπρὸς βῆμα τυχύ.
Νά τον προῦπαντήσωμεν
Παιδιά, ἔς τὴν ἐξοχή.

Δῶρ ἔς τὰ χερίά του πολλὰ
Καὶ εὐμορφα κροτεῖ.
Καὶ τὰ μοιράζει γελαστός
Εἰς ὅποιον τοῦ ζητεῖ.

Φέρει τραγοῦδια καὶ χορδῆς,
Λουλούδια καὶ δροσιά.
Καὶ μυρωδάτη φῦρεσε
Ἄρωμα φρεσσιά.

Πᾶμε κ' ἐμεῖς νὰ πάρωμε,
Μὴν χάνωμεν καιρό.
Μᾶς φθάν' ἕνα τριαντάφυλλο
Ἐνὲ κλαδί γλωρό.

Ἄγγελος Βλάχος.

39. Ὁ μῦλος.

Ὁ μῦλος γυρίζει, ὁ μῦλος κροτεῖ
κλίπ, κλάπ !

ἄ ! πόσον μ' ἀρέσει καὶ μ' εὐχαριστεῖ !
κλίπ, κλάπ !

Ἐκεῖ ὁ καλὸς μύλωνᾶς γρηγορεῖ,
Τὸ ἔργον ὠραῖα ἐμπρὸς προχωρεῖ,
κλίπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ !

Ὁ μύλος γυρίζει, ὁ μύλος κροτεῖ
κλίπ, κλάπ !

ἄ ! πόσον μ' ἀρέσει καὶ μ' εὐχαριστεῖ !
κλίπ, κλάπ !

Γυρίζει, γυρίζει, ἀλέθει καλά,
σιτάρι, κριθάρι καὶ ἄλλα πολλά.
κλίπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ, κλάπ !

Γυρίζετε πάντα τοῦ μύλου τροχοί,
κλίπ, κλάπ !

Νὰ γίνῃ ἀλευρι, νὰ τρῶν' οἱ πτωχοί !
κλίπ, κλάπ !

Νὰ κάμνῃ κουλούραις πολλαῖς ὁ ψωμᾶς,
νὰ δίδ' ἡ μαμά, δύο-τρεῖς καὶ σ' ἡμᾶς.
κλίπ, κλάπ, κλάπ, κλίπ, κλάπ, !

Ἄλ. Κατακουζηνός.

40. Ἡ μηλέα.

Τὰ πράσινα φύλλα, τὰ κόκκινα μῆλα
μ' ἀρέσουν πολύ, μ' ἀρέσουν πολύ.
Ὠραῖα, ὠραῖα, σὲ βλέπω μηλέα
τοῦ κήπου στολή, τοῦ κήπου στολή !

Μικρὸς πῶς νὰ φθάσω καὶ μῆλα νὰ πιᾶσω
ἐκεῖ 'ς τὰ κλαδιά, ἐκεῖ 'ς τὰ κλαδιά.

Χαρὰ εἰς ἐμένα, ἂν μ' ἐπεφτεν ἕνα
ἐδῶ 'ς τὴν ποδιά, ἐδῶ 'ς τὴν ποδιά !

Ἄλ. Κατακουζηνός.

41. Τὸ Καλοκαῖρι.

Ἦλθες, ἦλθες καλοκαῖρι, κι' ὁ Θεὸς πολλὰ
Μὲ τὸ ἅγιό του χέρι σκόρπισε καλά !

Σ' ταις μυρτιαῖς κρυμμέν' ἀηρόνια, ψάλλουν λιγυρά,
Καὶ πετοῦν τὰ χελιδόνια μ' ἑλαφρά πτερά.

Τὰ μελίσσια μὲ φροντίδες ὄω κ' ἐκεῖ πετοῦν.
Καὶ μὲ χάρι αἱ χρυσαλλίδες, τάνθη χαιρετοῦν.

Εἰς τοὺς κάμπους πρασινίζουν χόρτα δροσερά,
Εἰς τοὺς λόφους ψιθυρίζουν τὰ γοργὰ νερά.

Εὐμορφ' ἄνθη ἔς τοὺς ἀέρας χύνουν μυρωδιά,
Κι' ἀνθοδέσμας ἔς τὰς μητέρας φέρουν τὰ παιδιὰ.

Μ. Γ. Βνζιμνός.

42. Τὸ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ.

ὦ, πόσον μὲ ἠδύνει τὸ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ,
ποῦ εὐωδίας χύνει καὶ ἄρωμα παντοῦ.
Γελοῦν τὰ χρώματά του καὶ λάμπουν δροσερά,
πλὴν φύσημα θανάτου τὸ σβύνει καὶ περνα!

Παρέρχετ' ἡ λαμπρότης, εἰν' ἄνθος ἡ ζωὴ,
καὶ σβύν' ἡ ὠραιότης, ὡς ἕαρος πνοή.

Ἀμάραντος πλὴν μένει ἡ χάρις τῆς ψυχῆς,
καιρὸς δὲν τὴν μαραίνει, ἀκμάζει συνεχῆς.

Δ. Βικέλλας.

43. Ὁ ἀποχαιρετισμὸς.

Μ' ἀνοιξιάτικα λουλούδια μυρωμένα δροσερά,
Μὲ παιγνίδια, μὲ τραγούδια, μὲ φωναὶς καὶ μὲ χαρά,
Τὸν λευκόμαλλο χειμῶνα ἄς τὸν διώξωμε καὶ πάλι.
Καὶ καθεὶς μας ἄς τοῦ ψάλλη-Στὸ καλό, γεροχειμῶνα.
Στὸ καλό.

Τοῦ Μαρτιοῦ τὰ χελιδόνια μὲ τὰ μαυρὰ των φτερά,
Ἦλθαν κ' ἐδίωξαν τὰ χιόνια, καὶ μᾶς φέρνουν ζωηρά.
Τόσα γιούλια, τόσα ρόδα καὶ τῆς αὔρας ἡ πνοή.
Ξαναφέρει τὴν ζωὴ.—Στὸ καλό, γεροχειμῶνα,
Στὸ καλό.

Οἱ ἀγροὶ ὅλοι φοροῦνε καταπράσινη στολή,
Καὶ ἔς τοὺς κήπους ποῦ ἀνθοῦνε, κελαδεῖ πουλί.

“Ολ’ ἡ φύσις λουλουδίξει καὶ φωνάζουν τὰ παιδιὰ
 Μὲ χαρούμενη καρδιά· Ὡς τὸ καλὸ, γεροχειμῶνα,
 Ὡς τὸ καλὸ.

Κι’ ὅταν θὰ γυρίσης πάλι ἂν καὶ γέρος θὰ χαρῆς,
 Γιατί ἴσως ποῖς μεγάλη τὴν Ἑλλάδα μας θὰ βρῆς.
 Τώρα ὁμως κύρ χειμῶνα, σύρε, σύρε ἔς τὴν δουλειά σου,
 Γιατί πέρασ’ ἡ σειρά σου· Ὡς τὸ καλὸ, γεροχειμῶνα,
 Ὡς τὸ καλὸ.

I. K. Πολέμης.

44. Ἀποχαιρετισμός.

Ἐξ’ ἀπ’ τὸ κλουβί σου πέταξε πουλί
 τὸ παλιὸ κλαδί σου πάλι σὲ καλεῖ.
 Καὶ ἡ γῆ ντυμένη γλῶσς φορεσιά
 πάλιν σὲ προσμένει ἔξω ἔς τὴν ὄροσιά.

Πέταξε, πουλάκι, ποῖα δὲν σὲ κρατῶ.
 μ’ ἓνα μου φιλάκι σ’ ἀποχαιρετῶ.
 Λευθεριάς ἀγέρι σὲ γλυκοφιλεῖ.
 τὸ πιστό σου ταίρι ἔξω σὲ καλεῖ.

Σὲ ζητ’ ἡ μαμά σου πέρα ἔς τὸ κλαδί
 τὴν ἐλευθεριάν σου γλυκοκελαιδεῖ.
 Μὲ χαρὰ ἀνοίγεις τὰ φτερά τρελλό.
 μακριὰ θὰ φύγης· χαῖρε, ἔς τὸ καλὸ!

Iω. Πολέμης.

45. Ὁ Μάρτιος.

Ὁ Μάρτιος μᾶς ἔφερε τὰ μαύρα χελιδόνια
 Ἄνελυσαν τὰ χιόνια, φουσκώνουν τὰ κλαριά.
 Καὶ ἂν βροχοῦλα ἔρχεται, καὶ τὰ βουνὰ ὀροσίξει,
 Ἡ ἀνοιξὶ μυρίζει καὶ καλοκαιριά.

Λοιπὸν μακρὰν μας ἔφυγεν ὁ παγωμένος γέρος,
 Καὶ φέρ’ εἰς ἄλλο μέρος τὰ δῶρα τὰ ψυχρά.
 Ὁ ἄνεμος ὡς πρότερον ἀγρίως δὲν συρρίζει,
 Καὶ πάγος δὲν στολίζει τὰ ἄνθη τὰ ὠχρά.

Τὸ πράσινόν της ἔνδυμα ἡ γῆ ἀναλαμβάνει,
 Καὶ πάλιν θὰ θερμάνη ὁ ἥλιος τὴν γῆν.

Καὶ τὸ ἀηδόνι εὐθυμον νὰ ψάλλῃ δὲν θ' ἀργήσῃ,
Τοῦ Πλάστου νὰ ὑμνήσῃ τὴν δόξαν καὶ στοργήν.

Ἄλ. Κατακουζινός.

46. Τὸ πρωῒ.

Ὁ ἥλιος τὰ βουνὰ χρυσώνει,
Ἡμέρα λάμπει εὐειδής.
Ἵμνεῖ τὰ κάλλη τῆς τ' ἀηδόνι
Σήκω, παιδί μου, νὰ ἰδῆς.
Μὲ στόματ' ἄπειρα ἡ φύσις
Τὸν Πλάστην τῆς δόξολογεῖ,
ὦ! σήκω νὰ εὐχαριστήσῃς
Ἐκεῖνον ποῦ μᾶς εὐλογεῖ.
Σήκω ν' ἀκούσῃς μελωδίας
Σήκω τὴν φύσιν νὰ χαρῆς,
Σήκω νὰ πνεύσῃς εὐωδίας
Σήκω, παιδί μου, ἐνωρίς.
Ἡ ὥρα εἶν' εὐλογημένη
Ὅστις σηκόνεται πρωῒ,
Ἐκεῖνον ἡ ζωὴ εὐφραίνει,
Ἐκεῖνος κόσμον ἐννοεῖ.

Ἡλ. Τανταλίδης.

47. Ἡ πέρδικα.

Βόσκουν καὶ ἄλλαι πέρδικες ἢ λούζονται ἔς τὰ ἀλάκι
Καὶ μιὰ ἔς τὰ νόχιον περιπατεῖ ἐπάνω σὲ κοτρώνι.
Καὶ γέρνει πίσω καὶ τηρᾷ μικρὸ ἕνα περδικάκι
Καὶ τότε τοῦ γλυκομιλεῖ καὶ τότε τὸ μαλώνει.
Ἄκου τῆς μάννης τῆ λαλιὰ καὶ ἀνέβα ἔς τὸ λιθάρι,
Γιατ' ἡ καρδιά μου ληχταρεῖ, μονάκριβο πουλί μου.
Γιὰ ἰδέ, μαννοῦλα, τὸ νερὸ ποῦ βρέχει τὸ θυμάρι,
Γιὰ ἰδέ τὰ συνουίλια καὶ πῶς παίζουσ' ἀντικρῦ μου! ...
Ἔχουν αἱ μάννης τους πολλὰ! Ἐλκ, πουλί, κοντά μου,
Κ' εἶδα τὸν ἴσκιον γερακιού ἐδῶ σιμὰ ἔς τ' ἀλάκι.
Πᾶμε, μαννοῦλα, ἔς τὰ νερά, νὰ βροῦ τὴ συντροφιά μου.
Αὐτὸ ἦταν σύννεφον μικρὸ, δὲν ἦταν γεράκι.
Κι' ὁ ἴσκιος πάλι ἐφάνηκε ἐπάνω ἔς τὰ λιθάρι
Καὶ κητθαίν' ἡ πέρδικα ζητώντας τ' ἀκριβό της.

Κι' αὐτίκις ποῦ ἦταν ἔς τὸ βίξωμιν τρυπῶσιν ἔς τὰ θυμάριον
Ἐκείθε ὁ ἴσκιος ἔπερκεσε τοῦ γερακιοῦ προδότης.

Κι' ἀκούσθ' ἕνκ φτερούρικισμικ, μιὰ τικροχή, μιὰ ἀντάρα.

Ὁ πῶχει τὸ μονάκριβο ἔχει πικρή τὴν τύχη!

Σκουίζει, χτυπιέται ἡ πέρδιικ με πόνον, με λαχτάρα.

Καὶ τ' ἀκριβό της σπικροτρεχ' ἔς τοῦ γερακιοῦ τὸ νόχι.

Γεώρ. Ζαλοκώστας,

48. Ὁ βιάτραχος.

Βιάτραχος εἰς τὸ λιβάδι ἀπὸ τὰ θολὰ νερά του
βλέπει βῶδι καὶ ζηλεύει τὸ χονδρὸ ἀνάστημά του.

Οὐδ' αὐτοῦ δὲν ἔχει ὄγκον κ' εἰς τὸν νοῦν του ὅμως βάλλει
ὁ νερομύχλος νὰ γένη βῶδι, ἴσως καὶ βουβάλι.

Καὶ λοιπὸν τεντώνεται,
καὶ λοιπὸν ἀπλώνεται.

Κ' εἰς τὸν γείτονά του λέγει· «πάγω νὰ τῷ ὁμοιάσω ;»

— Τρελλὸς εἶσαι ; — δέ με τώρα πλησιάζω νὰ τον σθάσω ;

— Τί με ψάλλεις ; — Ἐπλατυνήθη; Οὔτε χόνδρος μιὰς κκλάμης.

— δέ με πάλιν· ἂν μὴ βῶδι κἂν μισχάρι δὲν με κάμνεις;

Κι' ἀπ' ἐδῶ πλατύνεται,

κι' ἀπ' ἐκεῖ ἐκτείνεται.

κ' ἐνῶ ἔκρηξε· «τὰ δύο κέρκτά μου, ὦ χκρά !

Ἐφύτρωσιν καὶ ἡ οὐρά μου ταύρου ἔγινεν οὐρά !»

ἔσκησε καὶ εἰς τὸν πάτον
ἐβυθίσθη τῶν ὑδάτων.

II. Σοῦτσος.

49. Ὁ κοῦκος.

Βαθεῖα ἔς τὸ δάσος κελαδεῖ τὸ μαῦρ' ὀλημερῆς,

Πουλί δὲν βλέπεις πουθενά, πλὴν ὅσο προχωρεῖς,

Μέσ' ἀπ' τὰ σύδενδρα φωνῆ

Σὲ θέλγει πάντα σιγανή

Κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Τὰ δάση λάμπουν ἔς ταις λοξαῖς ἀκτῖνες τῆς αὐγῆς,

Κ' ἡ αὔρα παίζει ταις βραδυαῖς με τὴν ὄροσιά τῆς γῆς.

Ὅμως καὶ βράδυ καὶ πρωὶ

Πάντ' ἀκούετ' ἡ βοή.

Κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Βαθειά κι' άόρατη φωνή, λές κι' είν' έξωτικό
Καί σέ παλάτι προσκαλεῖ κρυφά καί μαγικό,
Ποῦ δέν πατεῖ ποτέ ψυχῇ
Πλήν 'ς τ' ὄνειρο, κι' ὅταν ἤχη
Κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Εἶναι τοῦ δάσους τὸ στοιχειό ποῦ ψάλλει χαροπὸ
Τὴν ποίησιν τῆς μοναξιάς 'ς τοῦ δάσους τὸ σκοπό.
Γι' αὐτὸ 'ναι τόσο φυσικὴ
'Σ τὰ δάσ' ἡ τέτεια μουσικὴ.
Κούκου, κούκου, κούκου, κούκου, κούκου.

Ἦλ. Τανταλίδης.

50. Ἡ Περιστέρα.

—Ποῦ μ' ἀπλωμένα τὰ πτερὰ
Πετᾶς λευκὴ περιστέρα,
ὅτ' ἐφ' ἡμῶν
βαρὺς χειμῶν
τοὺς πάγους φέρει τοῦ βορρᾶ;
—Ὅπου ἡ ἀνοιξίς γελαῖ
κι' αἱ αὔραι πνέουν ἀπαλὰ
ἐκεῖ πετῶ, τὸ φῶς ζητῶ,
Ζητῶ τὰ ἄνθη τὰ καλά.

Ἄ. Ραγκαβῆς.

51. Ἐλαφος καὶ ἄμπελος.

Ἐλαφος, ἀφοῦ εἰς ὅλα τὰ ἰσώματα ἐρρίφθη,
φεύγουσα τοὺς κυνηγούς ὑπὸ ἄμπελον ἐκρύφθη,
Καὶ φθονοῦσα ὅτι ὄλους διεξῆλθε τοὺς κινδύνους
ἀφοῦ ἔπαυσε νὰ βλέπη τοὺς διώκτας τῆς ἐκείνου.
Ἐπεθύμησεν, ἀγνώμων καὶ μωρὰ, νὰ καταβρώτη
καὶ τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου, ἥτις εἶχε ταύτην σῶση.
Ἄραιώθησαν τὰ φύλλα καὶ ὑπέδειξαν ἐκείνην
εἰς τοὺς κυνηγούς, μακρὰν τῆς καθημένους εἰς τὴν κρήνην.
Ὅτινες ἰδόντες ζῶον ἐκεῖ κείμενον, κρυφίως
διὰ βέλους θανασίμου τὸ ἐπλήγησαν καιρίως.
Θνήσκουσα ἡ κερατφόρος ἐκραξέ· «δικαίως θνήσκω!
καὶ δικαίαν τιμωρίαν τῆς κακίας μου εὕρισκω!»

«Εἰς τὴν σώσασάν με φίλην, εἰς τὴν εὐεργέτριάν μου
ἔφερον φθοράν, κ' ἐκ τούτου ἔπαθον τὴν συμφορὰν μου».

Π. Σοῦτσος.

52. Ἡ γρηᾷ με τὸ καλάμι.

Πώπω! πώπω! ἔξφωνοῦσε ἕνας ἔγγονος μιὰ ἡμέρα

Κ' ἔτρεχε ἐπάνω κάτω κ' ἔτρεχε ἐδῶθε πέρα,

Γιὰ νὰ μὴ τον πιάσ' ἡ μάμμη,

Ἡ γρηᾷ με τὸ καλάμι...

Μὰ τῆς γρᾱίας τὰ ποδάρια ἐβαστούσανε ἀκόμα,

Καὶ τὸν ἐπιασε τὸ φίλο ποῦχε στριμωχτῆ ἔς τὸ δῶμα.

Ὦχ! ὦχ! ὦχ! τί θα τοῦ κάμη

Ἡ γρηᾷ με τὸ καλάμι...

Εἰς τὸ μαγειρεῖο τὸν πᾶει, παίρνει με τὴ φοῦχτ' ἀλάτι,

Κ' ἐτοιμάζεται ἔς τὸ στόμα νὰ τοῦ βάλ' ἕνα κομμάτι.

Κ' εἶχε κι' ἄλλα νὰ τοῦ κάμη

Ἡ γρηᾷ με τὸ καλάμι...

Θά τοῦ ἐβαζε πιπέρι, ἔς τὴ γωνιὰ γονατισμένο

Θά τον ἄφιν' ὄλη ἡμέρα, νηστικὸ καὶ διψασμένο.

Καὶ με τὸ χονδρὸ καλάμι.

Θά τον ἐδερνεν ἡ μάμμη.

...Μὰ μετάνιωσε τ' ἄγγόνι, κ' εἶπε δὲν τὸ ξανακάνω

Σ' τὸ σχολεῖο θά πηγαίνω, ἀταξίαις δὲν θα κάνω,

Καὶ τὸν ἄφησεν ἡ μάμμη

Ἡ γρηᾷ με τὸ καλάμι.

Καὶ ἔς τὰ ἀλήθεια ἀπὸ τότε εἶχε φρόνησι καὶ τάξι,

Διάβαζ' ἔγραφ' ὄλη ἡμέρα... Κόντευε πιά νὰ πετάξῃ

Ἀπὸ τὴ χαρὰ ἡ μάμμη,

Καὶ τσακίζει τὸ καλάμι...

Τοῦ ἀγόραζε στραγάλια, τοῦ ἀγόραζε κουφέτα,

Μάναις, μύγδαλα, φρουτούκια, μέλι τάλειφε τὴ φέτα.

Καὶ τὸν λάτρευεν ἡ μάμμη

Ἡ γρηᾷ με τὸ καλάμι.

Μία μόνον λύπη εἶχε κ' ἐκλεγε καὶ μιὰ σταλίτσα,

Γιατὶ πρῶτα ὁ ἔγγονός της νὰ συγχίξῃ τὴ μάμμίτσα.

Γιατὶ πρῶτα νὰ τὴν κάμη

Νὰ κρατῆ χονδρὸ καλάμι;

Μὰ ὁ ἐγγονός της τότε ἔπερτε ἴς τὴν ἀγκαλιά της,
Τὴν φιλοῦσε εἰς τὸ στόμα, ἔπαιρνε καὶ τὰ φιλιὰ της.
Κ' ἔλεγε «καλὴ μου μᾶμμη,
Νὰ ξεχάσης τὸ καλάμι»...

Ἐμεγάλωσε τὰ γγόνι... ὄλοι τὸ γλυκομιλοῦσαν,
Τοῦδιναν χρυσὰ βιβλία καὶ παντοῦ τὸ ἐπαινοῦσαν,
Κ' ἔκαμάρωνεν ἡ μᾶμμη
Ἡ γρηὰ μὲ τὸ καλάμι.

Δ. Γ. Καμπούρογλους.

53. Ὄνος φέρων λεοντήν.

Τὰ θεώρατά του ὦτα, πρόσωπόν του καὶ οὐράν,
ὄνος κρύφας ἐτκεπάθη ἀπὸ λέοντος ὁσάν
Σ' τὸν χονδρὸν ὀγκανισμόν του ἔπιξε σφοδρὰν ὀρηγὴν
καὶ τὸν ἔκαμε φρικώδη λεοπάρδου ὄρυγὴν.
Ἐμπροσθέν του ὑπεχώρουν τὰ θηρία καὶ πτηνά,
καὶ ποτὲ τοιοῦτος λέων δὲν ἐράνη πουθενά.
Ἄλλ' ἐφύσησεν ἐξαίφνης δένδρσπᾶστις καταιγίς
καὶ τοῦ λέοντος τὸ δῆρμα ἐταρώθη κατὰ γῆς.
Τότ' ἐδείχθη ὁ ἀρέντης γάϊδαρος ἐλεεινός,
πληγωμένος εἰς τὴν ὀρήγην καὶ σκυπτὸς καὶ ταπεινός.
Τὸ κατόπιν τὸν ἐπῆραν ὄλλ' οἱ σκύλοι τῶν μανδρῶν,
τὸν ἐξυλοφόρτουσιν πλήρη καὶ γερόντων καὶ ἀνδρῶν.
Καὶ τὸν ἔλεγαν: «κύρ' ὄνε, λέγε μας τὸ διατὶ
καὶ πῶς ἤλθεν εἰς τὸν νοῦν του μεγαλεῖα νὰ ζητῆς».

Π. Σοῦτσος.

54. Αἱ μυῖαι εἰς τὸ μέλι.

Ἐσπασεν ἓνα πιθάρι καὶ νὰ ὀῆτε ἴς τὸ κελλᾶρι
μυῖαι πόσαι μυριάδες ἔτρεξαν ὡσάν κυράδες.
Τῶνοιωσαν καὶ μὴ σὰς μέλλη, πῶς ἐχούθηκε τὸ μέλι;
κ' ἔπεσαν μὲ τὰ σωστὰ τῶν νὰ γεμίσουν τὴν κοιλιά τῶν.
Τρώγουν, τρώγουν δὲν χορταίνουσι ὀδέτε πῶς ἀνοηταίνουσι!
Θέλουν ὄλο νὰ το φάγουν, μονομιάς νὰ το ξεκάμουν.
Δὲν σηκώνουσι τὰ κεφάλια, φούσκωσαν ὡσάν τὰ βουβάλια;
Καὶ δὲν βλέπουσι αἱ καυμένα πόσον εἶν' ἡπατημένα.

Ἵς τὸ φαγὶ παραδομένα εἶνε τόσον ξεχασμένα,
κ' εἰς τί κίνδυνον θὰ φθάσουν δὲν ζητοῦν νὰ ἐξετάσουν.
Οὐδὲ βλέπουν τὰ πτερά των, ὡς καὶ τὰ ποδάρια των
πόσον εἶναι κολλημένα, σὰν νὰ εἶναι καρφωμένα.
Νὰ πετάξουν θέλουν τώρα, πλήν τὰς εὐρε κακῆ ὥρα.
Οὔτε βῆμα νὰ κινήσουν!.. ποῦ ἔμπορουν νὰ ξεκολλήσουν!
Μὲ τὰ δάκρυα φωνάζουν, «ἄθλιαί ἡμεῖς, κραυγάζουν,
δι' ὀλίγον μέλι τώρα, μᾶς εὐρήκῃ κακῆ ὥρα».

Π. Σοῦτσος.

ἸἸ. Βοσκὸς ψεύστης.

Ἔβασκε τὰ πρόβατά του ἐνδεκαετὲς παιδίον
ὃς τὸ χωρίον του πλησίον,
καὶ μὴ ἔχον τί νὰ κάμῃ διὰ νὰ διασκεδάσῃ,
ἐφαντάσθη μὲ τὸν τρόμον τῶν γειτόνων νὰ γελάσῃ·
ἤρχισε λοιπὸν νὰ κράζῃ· Λύκος! Λύκος! κ' εὐθύς ὅλοι
εἰς βοήθειάν του τρέχουν καὶ ποιμένες καὶ βουκόλοι.

Ἐντρομοὶ «ποῦ εἶνε; κράζου, ποῦ ἐπῆγε τὸ θηρίον»;

Ὁ βοσκὸς τοὺς πόδας σείων,
μὲ πολλὴν ἀπαραξίαν τοὺς ἐκύτταξε καγχάσας,
«ἤθελα νὰ δοκιμάσω, εἶπε, τὴν ταχύτητά σας».

καὶ αὐτοὶ μὲ στήθος βράζον,
καταρῶμενοι ἀφῆκαν τὸ παιδάριον καγχάζον...
Δὲν παρήλθον τρεῖς ἡμέραι καὶ ὁ ποιμενίσκος πάλιν
ἐνθυμήθη τὴν μεγάλην

ταραχὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε βάλῃ τοὺς βουκόλους,
κ' ἐσχεδιάζε καὶ πάλιν νὰ τοὺς συναθροίσῃ ὅλοι.

Ἐτε λύκος λυσσαλέος ἐφορμήσας ἐμπροσθὰ του,
ἤρχισε νὰ κατασχίζῃ ἐν πρὸς ἐν τὰ πρόβατά του...

Τὰ γαυγίσματα τῶν σκύλων, αἱ κραυγαὶ τοῦ παιδαρίου
τὴν μανίαν τοῦ θηρίου

δὲν ἠμπόρουν νὰ κρατήσουν· ἤκουσαν καὶ οἱ βουκόλοι
τὰς κραυγὰς του, λύκος! λύκος! κ' ἔκραξαν γελῶντες ὅλοι,
«πήγαινε νὰ εὐρῆς ἄλλους, διὰ νὰ διασκεδάσῃς...

βγάλ' το βγάλ' το ἀπὸ τὸ νοῦ σου, δυὸ φοραὶς νὰ μᾶς
[γελάσῃς].

Τὰς κραυγὰς του τὸ παιδίον ὀλονὲν διπλασιάζει,
ἀλλ' οὐδεὶς τὸ πλησιάζει,

μήπως πάλιν τοὺς γελάσῃ τὸ παμπόνηρον παιδίον
δὲν ἐπίστευταν, δὲν τρέχουν νὰ διώξουν τὸ θηρίον.
Κ' ἔχουν δίκαιον· διότι ὅστις, φίλοι, ψεύδεται,
καὶ ἀλήθειαν ἂν εἴπῃ πλέον δὲν πιστεύεται.

II. I. Φέρμπος.

56. Ὁ βοριάς ποῦ τ' ἀρνάκια παγώνει.

Ἦτο νύχτα ἔς τὴ στέγη ἔβογκουσεν
Ὁ βοριάς, καὶ ψιλὸ ἔπεφτε χιόνι.

Τί μεγάλο κακὸ νὰ μηνουῖσεν
Ὁ βοριάς ποῦ τ' ἀρνάκια παγώνει ;

Μέσ' ἔς τὸ σπῆτι μιὰ χαροκαμμένη,
Μιὰ μητέρ' ἀπὸ πόνους γεμάτη,
Σ' τοῦ παιδιοῦ τῆς τὴν κούνια σκυμμένη
Δέκα νύχτες δὲν ἔκλειε μάτι,

Εἶχε τρία παιδιὰ πεθαμμένα,
Ἀγγελούδια, λευκὰ ὅσῳ τὸν κρίνο.

Κ' ἓνα μόνον τῆς ἔμεινεν, ἓνα,
Καὶ ἔς τὸν τάφον κοντὰ ἦταν κ' ἐκεῖνο.

Τὸ παιδί τῆς μὲ κλάμμα ἔβογκουσε,
Ὡς νὰ ἐζήτα τὸ δόλιο βοήθεια,

Κ' ἡ μητέρα σιμά του θρηνοῦσε
Μὲ λαχτάρα κτυπῶντας τὰ στήθια.

Τὸ γιατρὸ καθὼς εἶδε σηκώθη
Ὅσῳ τρελλή· ὄλοι γύρω σωπαῖναν.

Φλογεροὶ τῆς ψυχῆς τῆς οἱ πόθοι
Μὲ τὰ λόγια ἀπ' τὸ στόμα τῆς βγαῖναν.

ὦ ! κακὸ ποῦ μ' εὗρῆκε μεγάλο !

Τὸ παιδί μου, γιατρέ, τὸ παιδί μου !

Ἐνα τῶχῳ, δὲν μ' ἔμεινεν ἄλλο.

Σῶσέ μου το καὶ πάρ' τὴν ψυχὴ μου.

Κι' ὁ γιατρὸς μὲ τὰ μάτια σκυμμένα
Πολλὴν ὥραν δὲν ἄνοιξε στόμα.

Τέλος πάντων—ἄχ ! λόγια χαμένα—
«Μὴ φοβᾶσαι τῆς εἶπεν, ἀκόμα».

Κ' ἐκαμώθη πῶς θέλει νὰ σχύψῃ,
Ὅσῳ τὸ παιδί καὶ νὰ ἰδῇ τὸ σφυγμὸ του,

Ἐνα δάκρυ ἐπροσπάθει νὰ κρύψῃ
Ποῦ κατέβῃ ἔς τὸ ὠχρὸ πρόσωπό του.

Ἡ μητέρα ποτὲ δακρυσμμένο
Τοῦ γιαιτροῦ νὰ μὴ νοιώσῃ τὸ μάτι,
Ὅταν εἶναι βαρεῖά ζαπλωμένο
Τὸ παιδί της σὲ πόνου κραββάτι.

Γεώρ. Ζαλοκώστας.

37. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.

Ἐν ὄλῃ προθυμίᾳ ὑμνεῖτε, ὦ παιδία,
Τὴν δόξαν αἰωνίου πατρὸς ἐπουρανίου,
Φοβεῖσθε τὸν Θεόν. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.
Στοργὴν αὐτὸς δεικνύων καὶ φίλος τῶν παιδίων,
Ἄκουε τὴν φωνὴν σας, ἀκούε τὴν εὐχὴν σας.
Φοβεῖσθε τὸν Θεόν. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.
Τὴν βούλησιν τοῦ Πλάστου, τὰς θείας ἐντολάς του,
Παιδί' ἀκολουθεῖτε, διὰ νὰ εὐτυχήτε.
Φοβεῖσθε τὸν Θεόν. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

38. Δέησις πρὸς τὸν Θεόν.

Ἐπουράνιε Θεέ, Πάτερ, Πνεῦμα καὶ Ἰιέ,
Μὴ ἀφέλῃς ἀφ' ἡμῶν τὸν ἐξ Ἰψους φωτισμόν.
Ἔσο, Πλάστα, βοηθός, ὁ καλὸς καὶ ἀγαθός,
Ἐνισχύων τοὺς δειλοὺς εἰς τοὺς κόπους τοὺς καλοὺς.
Ἄκουσόν μου τοῦ παιδός, καὶ εὐμενὴς τὴν χάριν δός.
Ἦτις εἰς τὴν ἀρετὴν ὀδηγεῖ τὸν μαθητὴν.
Δός χαρὰν χαρᾶς πηγῇ, εἰς τὸν ὅστις δὲν ἀργεῖ.
Ὅδηγῶν ἡμᾶς σοφῶς πρὸς παιδείαν καὶ πρὸς φῶς.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

39. Δέησις πρὸς τὸν Θεόν.

Θεέ, Θεέ τῶν οἰκτιρῶν, τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον
Μὴ ἀντανέλῃς ἀφ' ἡμῶν δεόμεθα φιλάνθρωπε.
ὦ Πάτερ, ἐπουράνιε, τοὺς Σὲ ὑμνοῦντας φώτισον.
Καὶ δός ἡμῖν τὴν χάριν σου τὴν χάριν σου τὴν θείαν.
Ψηφιοποιήθηκε ἀπὸ το Ἰνστιτούτο Εκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

Τῶν ἀδυνάτων στήριγμα καὶ σκέπη καὶ βοήθεια·
Ἐπάκουσον, ἐπάκουσον τὴν δέησιν ἡμῶν.

Ἄλ. Κατακουζινός.

60. Θεοῦ παρουσία.

Θεὸς ὑπάρχ' εἰς οὐρανοὺς προστάτης τῶν ἀνθρώπων
καὶ ἡ καρδία καὶ ὁ νοῦς τὸν βλέπ' εἰς πάντα τόπον.

Τὸν βλέπ' εἰς τὸν οὐράνιον φωστῆρα τῆς ἡμέρας
καὶ εἰς τὸ φῶς τὸ δάνειον τῆς νυκτοπόρου σφαίρας.

Τὸν βλέπει εἰς τὸν ἡμερον παλμόν τῆς εὐτυχίας,
ἀλλὰ κ' εἰς τὴν ἐφήμερον ὀδύνην τῆς καρδίας.

Θεὸς ὑπάρχ' εἰς οὐρανοὺς προστάτης τῶν ἀνθρώπων
καὶ ἡ καρδία καὶ ὁ νοῦς τὸν βλέπ' εἰς κάθε τόπον.

Ἄ. Ραγκαβῆς.

61. Πρὸ τῆς Παναγίας.

Σ' τὴν ἔρημῇ σου ἔρχομαι καὶ πάλιν ἐκκλησία,
ἀγαπημένη Παναγιά, γλωμῇ μου Παναγία!

Ἦλθα τὸν πόνον νὰ σοῦ πῶ πού ἔχω 'ς τὴν καρδιά μου!
Δὲν ἔχω ἄλλον ἀπὸ σέ, 'τὸ ξέρεις, Δέσποινά μου. . .

Μάννα τοῦ κόσμου! πρόφθασε! ἡ χάρις σ' ἄς μὲ ῥάνη,
μ' ἀρρώστησε ἡ Μαρία μου, φοβοῦμαι μὴν πεθάνῃ!

Βασίλισσα τῶν οὐρανῶν, λευκὴ τοῦ κόσμου σκέπη!
μονάχη τώρα ἡ χρυσὴ εἰκόνα σου μὲ βλέπει...

Ὅχι! δὲν ἦλθε σήμερα, 'σὰν ἄλλοτε μ' ἐμένα,
ν' ἀνάψῃ τὰ κανδήλιά σου καὶ κρέμονται σβυσμένα.

Παιὸς θὰ σοῦ φέρῃ, Δέσποινα, 'ς τὴν ἔρημιά λιθάνι,
ἂν ἴσως ἡ Μαρία μου, ἂν ἴσως ἀποθάνῃ;

Ὅχι! δὲν πῆγα σὲ γιαντρούς, γλυκειά μου Παναγία!
Ἦλθα 'ς ἐσένα νὰ τὸ εἰπῶ νὰ γιάνῃς τὴ Μαρία.

Ἄχ! σ' ἐξορκίζω 'ς τὴν ματιὰ τοῦ τέκνου σου τὴν πρώτη
'ς τὸ πρῶτό του χαμόγελο, 'ς τὴ σκεπτικὴ του νειότη,

Ἵξορκίζω 'ς τὸ βαρὺ σταυρὸ 'ς τ' ἀκάνθινο στεφάνι.
νὰ γιάνῃς τὴ Μαρία μου, γιατί θὰ μοῦ πεθάνῃ...

Ἄχ! κάμε μού τῆνε καλὰ, καλὴ μου Παναγία,
λαμπάδα 'ς τὴν εἰκόνα σου ν' ἀνάψω τὴν ἀγία.

Μεγάλη ἴσάν τὸ σῶμά της, λευκή ἴσάν τὴν ψυχὴ της,
ἐμπρός σου ν' ἀκτινοβολῆ καθὼς οἱ ὀφθαλμοὶ της.

Ἄχ! κάμει μού τηνε καλά, ἡ χάρις σ' ἄς τὴν γιάντη,
δὲν θέλω ἡ Μαρία μου, δὲν θέλω ν' ἀποθάνη!

Ναί! ἂν σοῦ ἔφερα ποτὲ λουλούδια μυρωμένα,
ἂν ἔχω τὴν εἰκόνα σου κ' ἐγὼ λιθανισμένα.

Ἄν ἔς τοῦ παιδιοῦ σου ἔκλαψα τὰ πάθη, Παναγία!
κ' ἔχετε ἓνα ὄνομα μαζῆ μὲ τὴν Μαρία,

δός μου, ἄχ! δός μου τῆς ζωῆς τὸ δροσερὸ βοτάνι
νά δώσω τῆς Μαρίας μου μὴ τύχη καὶ πεθάνη.

Ἄχ. Παράσχος.

62. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεόν.

Πρὸς Σὲ ὑψοῦνται, Κύριε,
τῆς πλάσεώς Σου ἡ φωνή.
Κ' ὕμνοῦσι γῆ καὶ οὐρανοὶ
καὶ γλωσσὸν λαῶν μύριαι.

Τὰ ἄνθη ἔς τὴν γῆν ἠρίθμησας.
τὰ ἄστρα εἰς τοὺς οὐρανοὺς,
ὅπως εὐφραίνῃται ὁ νοῦς
καὶ πάντα διεσπύρῃσας

Ὅπου τὸ βλέμμα τρέπομεν.
εἰς οὐρανὸν ἀπὸ τῆς γῆς
λάμπ' ἡ ἀγία σου σφραγίς
τὰ θεομυστήριά σου βλέπομεν

Ὡ! τί θ' ἀνταποδώσωμεν
ἀνθ' ὅσων δίδεις εἰς ἡμᾶς;
τὸ ὄνομά Σου μὲ τιμᾶς
καὶ ὕμνους θὰ ὑψώσωμεν.

Τῆς πατρικῆς Σου χάριτος
ἀνάπλεως εἶν' ὅλ' ἡ γῆ.
Ἀκένωτός Σου ἡ στοργή
κ' ἡ πρόνοιά Σου ἄρρητος.

Τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας μας
Σοὶ δίδομεν, Σὲ ἐκ τῶν Σῶν
καθαίρεισόν τα εἰς χρυσὸν
ἀπὸ τὰς ἀμικρτίας μας.

Θυμβοῦνται ἐκ τῆς φύσεως
τὴν καλλονὴν ὁ ὀφθαλμὸς.
τῆς πλάσεως εἶν' ὁ ψαλμὸς
ψαλμὸς εὐχαριστήσεως.

Τὸ ἱερόν σου θέλημα
τὸν βίον μας ἄς διοικῆ,
πρὸς δόξαν Σου διενεκῆ,
πρὸς μέγα μας ὠφέλημα.

63. Προσευχὴ στρατιώτου ἐν μάχῃ.

Πάτερ, Σοῦ δέομαι!
Τῶν τηλεβόλων βρυχῶνται τὰ νέφη,
Κύκλω μου λιλίψ πυρὸς κατκαστρέφει,
Βζίνω θρασῶν, ἀλλὰ κλιόμαι
Πάτερ, Σοῦ δέομαι!

Σὺ μου στρατήγησον
Δός μοι ὡς θέλεις, ἢ δάφνην ἢ θήκην.

Ἐἴτε εἰς θάνατον, εἴτε εἰς νίκην,
Διὰ τῆς τιμῆς με ὁδήγησον.
Σὺ μου στρατήγησον !

Σῶτερ, βοήθει μοι !
Σὺ τὴν πνοήν μοι παρέσχεες νὰ ζήσω.
Δύνασαι δὲ νὰ τὴν λάβῃς ὀπίσω,
Σοὶ ἐμκυτὸν παρατίθημι !
Σῶτερ, βοήθει μοι !

Σός εἰμι, Κύριε !
Θνήσκων ἢ ζῶν, εἰμαι κτήμα σου ὅλος
Δὲν κηλιδοῦσι τὸ ζῆφός μ' οὐδόλως
Φαῦλαι τοῦ κόσμου ἐπῆρειαι.
Σός εἰμι, Κύριε !

Σῶσον ἐλέησον !
Ἄν μὲ σπαράξῃ ἡ μαινὰς τοῦ πολέμου
Δέξαι τὸ αἷμα λύτρον, Θεέ μου,
Καὶ τὴν πατρίδα μου κλείσον !
Σῶσον ἐλέησον !

Ἦλ. Τανταλίδης.

64. Ὁ βίος.

Τὸν βίον χρῆστε, ἐν ὧσ' ὁ βίος ἀνθεῖ·
θὰ ἔλθῃ ἑσπέρα καὶ θὰ μακρυνθῇ.
ἔχ' ἡ ζωὴ στιγμὰς πικράς,
ἀλλ' ἔχει καὶ πολλὰς χαράς.
ὅστις λυπεῖται καὶ πονεῖ
ὄς μὴ τὸ λησμονῇ.

Τὸν βίον χρῆστε, ἐν ὧσ' ὁ βίος ἀνθεῖ,
θὰ ἔλθῃ ἑσπέρα καὶ θὰ μακρυνθῇ.

Ἐν μαῦρον σύννεφον περνᾷ
καὶ βάφει ὅλα σκοτεινά,
θὰ ἔλθῃ πάλιν ἡ ἀγῆ
καὶ θὰ χαρῆ ἡ γῆ.

Τὸν βίον χρῆστε, ἐν ὧσ' ὁ βίος ἀνθεῖ,
θὰ ἔλθῃ ἑσπέρα καὶ θὰ μακρυνθῇ.

Τὴν νύκτα ἔστω φωτεινός,
ἢ πίστις ὅλων μας φανός,
καὶ εἰς ἡμέρας δυστυχεῖς,
ἢ ἀρετὴ ἰσχύς.

Τὸν βίον χρῆστε, ἐν ὅσῳ ὁ βίος ἀνθεῖ,
θὰ ἔλθῃ ἐσπέρα καὶ θὰ μακροθῆ.

Ἄλ. Κατακουζινός.

65. Ὁ Χειμὼν.

Παρῆλθον τοῦ ἔαρος τάνθη, πενθοῦσιν οἱ κῆποι γυμνοί.
Ἡ χλόη τῆς γῆς ἐμακράνθη, σιγῆ τῶν πτηνῶν ἡ φωνή.
Ψυχρὸς ὁ βορρῆας συρίζει, ψυχρὰ καταπίπτ' ἡ βροχή,
Τὸ πῦρ πανταχοῦ σπινθηρίζει, πλὴν τρέμουν γυμνοὶ οἱ

[πτωχοί.

ὦ! δότε, υἱοὶ τῶν πλουσίων! ὦ! δότε τοῖς ἄρτον καὶ πῦρ.
Ἄρκει ἐν σὰς μόνον ψυχίον καὶ εἰς τοῦ πυρός σὰς σπινθήρ.
Ἡ τύχη πολλὰ μεταβάλλει· τίς οἶδε μὴ ἔλθῃ χειμὼν,
Καθ' ὃν νὰ δίδῃ χεῖρ ἄλλη, ὡς τὴν ἡ χεῖρ δίδ' ὕμῶν.

Ἄγγελος Βλάχος.

66. Ἡ καλύβη.

Καλύβη ἄχ! τί συμφορά! Σημκίνει ὥρα θλιβερά.
Μὲ λύπην σ' ἀποχωρετῶ, διὰ πικρὸς σέ περικετῶ.

Σὲ μὲ συγκίνησιν ψυχῆς, θὰ ἐνθυμοῦμαι δυστυχῆς.

Καὶ μάτην σέ, ἀγαπητῆ, ἡ ἕρασίς μου θὰ ζιπῆ.

Ἐχάθ' ἡ τέρψις, ἡ χαρά. Τὰ πάντα εἶνε ζιφερά.

Μικρὰν σου πόνος τῆς ψυχῆς, θὰ μὲ μακρίνῃ συνεχῆς.

Ἀσπλάγγχον μοῖρας ἡ βουλή, ἀλλοῦ ἄλλοῦ μὲ προσκαλεῖ.

Καὶ σοῦ, φιλάττη μου, μικρὰν, ζῶν θὰ ζῶ πολὺ πικρὰν.

Ἄλ. Κατακουζινός.

67. Ἡ ἐξοχή.

Μικροὺ ἀπὸ τὴν πόλι καὶ ἀπ' τὴν ἐξοχή,
ἐδῶ ἔλατε ὅλοι, ἐδῶ ἔς τὴν ἐξοχή.

Ἐδῶ εἶν' εὐτυχίαι ἐδῶ εἶν' ἡ χαρά,

εἰς τὰ νερὰ τὰ κρύα εἰς τὰ γόρτα τὰ χλωρά.

Ἐδῶ εἶναι λουλούδια γαλάζιος οὐρανός,

πουλάκια καὶ τραγοῦδια καὶ ἴσκιος παντοτεινός.

Μικροὺ μικροὺ ἡ λύπη, οἱ πόνοι τὰ δεινά,

εἶν' ἀνθισμέν' οἱ κῆποι καὶ τ' ἄνθος των περναῖ.

Περναῖ καὶ μακαμμένο θὰ τῶδρη ἡ κὺγή,

χρηῖστε τάνοιγμένο πρὶν πέση εἰς τὴν γῆν.

Ἐλάτε, ἐλάτε ὅλοι, οἱ πλούσιοι καὶ οἱ πτωχοὶ!
δὲν βρίσκεται εἰς τὴν πόλι μὲ πλούτη ἐξοχή.

Ἄλ. Κατακουζινός.

68. Τὸ ἀνθύλλιον.

Ἀνθύλλιον ὄραϊον, χθές ἔτι δροσερόν,
δὲν θάλλεις τόρα πλέον. ὦ τέλος λυπηρόν !
Τὰ φύλλα σου σκυμμένα ἢ ἀῦρα τῆς ζυγῆς,
τὰ ρίπτει ἕνα ἕνα ξηρὰ ἐπὶ τῆς γῆς.
Μὲ βλέπεις τελευταῖον μὲ βλέμμα σκυθρωπόν,
Ἀνθύλλιον ὄραϊον, ἀπέθκνες λοιπόν.
Ἴδου ὁ νόμος παῖτος, τῆς μοῖρας τῆς κοινῆς.
ὦ ἄνθος, κίωνίως δὲν ἐζήσε κενεῖς !

Ἄλ. Κατακουζηνός.

69. Τὸ φεγγάρι.

Σὰν βλέπω τὴν μορφὴν σου, φεγγάρι μου χλωμό,
Τὴν χάρι τῆ δίκῃ σου κ' ἐγὼ ἐπιθυμῶ.
Τὴν ντροπικλή σου νᾶχω ἤθελα εὐμορφιά,
Νὰ περπατῶ μονάχῳ μ' ἀστέρικ συντροφιά.
Νὰ φλίνωμαι τὸ βράδυ νὰ σβύνω τὸ πρωτὶ,
Νὰ βρίσκω 'ς τὸ σκοτάδι δροσοῦλα καὶ πνοή.
Νᾶμαι χρυσὸ φανάρι 'ς τὸν μαῦρον οὐρανό.
Καὶ τοῦ βροσκῦ λυχναρι ἐπάνω 'ς τὸ βουνό.
Παρηγοριὰ νὰ γύνω 'ς ἐκεῖνον ποῦ πονεῖ,
Καὶ σύντροφος νὰ γείνω σ' ἐκεῖνον π' ἀγρυπνεῖ.
Νὰ φέγγω 'ς τὸ κρεβάτι ποῦ μένει σκοτεινὸ,
Καὶ τοῦ φτωχοῦ τὸ μάτι γλυκὰ νὰ το σφαλνῶ.
Αὐτά, γλυκὸ φεγγάρι, αὐτὰ ἐπιθυμῶ,
Μὰ ἔχεις σὺ τὴν χάρι, φεγγάρι μου χλωμό.

Ἄγγελος Βλάχος.

70. Εἰς τὴν ἐξοχήν.

Ἡράνε κι' ἀνθίζουν τὰ χλωρὰ κλαδιά,
Πᾶμ' ἐκεῖ 'ς τὸν ἴσκιό καὶ 'ς τὴν εὐωδιά,
Τὰ πουλιά στὰ δένδρα ψελνουν χαροπά.
Ἵτ' ἀνθῆ δρόσος πέφτει καὶ λυμποισιπᾶ.
Πᾶμε στ' ἀνάκικα τὰ λευκά, στὰ πράσινα χορτάρια,
Πεῦνε τὰ ρόδα ἔλ' ἀνοικτὰ καὶ τὰ νερὰ καθάρια.
Σιγὰ φουᾶ τ' ἀγέρι, φωνὴ δὲν ἀντηχεῖ,
Τὶ εὐμορφη ποῦ εἶνε, παιδιὰ, ἡ ἐξοχή.

Τρέχουν τὰ παιδάκια, τῶν ἀνθούς ζητεῖ,

Ἄλλο πεταλοῦδ' ἀδιόχνει φτερωτή.

Φεύγουν, ξεμκλαίνου, ἐχθῆκαν πλειά!

(Παύουν τὰ παιγνίδια, κ' ἡ φαιδρὴ λαλιά).

Τ' ἄλλα παιδάκια τὰ ζητοῦν, ἐπάνω κάτω τρέχουν,

Καὶ πουθενὰ δὲν φαίνονται, τί θλίψι ποῦ τὴν ἔχουν!

Ἡ ἡμέρα βραδύσει κ' ἄκομα νὰ τὰ βροῦν!

Ἐχουν κ' αὐτὰ μητέρες ὅπου τὰ κερτεροῦν.

Τί χαρὰ! φανῆκαν! Ἄγου νὰ γαθοῦν!

Ἠῆγαν εἰς τὸ μύλο! πῶς νὰ ξαναθοῦν!

— Χάσανε τὸ δρόμο! ποῦ εἶν' ὁ δρόμος — Νά!

Τί κελός ποῦ εἶσαι, γέρο μυλωνᾶ.

Τώρα γυροῦν χειροπιιστὰ μὲ τὰ παιδάκια τ' ἄλλα,

Καὶ πάλι ξαναρχίζουε τὰ γέλοια, τὴν τρεχάλα.

Στεφάνια πλέκουν, νοιώθουν χαρὰ μὲς τὴν ψυχὴ!

Τί εὐμορφη ποῦ εἶνε, παιδιά, ἡ ἐξοχή!

Κ. Παλαμᾶς.

71. Ἡ αὐτάρκεια.

Τὴν ζωὴν σου ἀν ποθῆς εὐτυχὴς νὰ ζήσης,

μὴ ζητεῖς νὰ δοῦσασθῆς, μῆτε νὰ πλουτήσης·

Ἄς σοῦ εἶνε ἀρκετὰ μόνον ὅσα ἔχεις,

μὴ ζητῆς τὰ περιττά, μὴ κατόπιν τρέχης.

Κύτταζε πῶς τὰ πτηνὰ τρέχουν εἰς τὰ νέφη·

δι' αὐτὰ τίς μεριμνᾷ; Ὁ Θεὸς τὰ τρέφει.

Ὁ Θεὸς καὶ δι' ἡμᾶς, μεριμνᾷ, ἡσύχει!

δίχως πλούτη καὶ τιμᾶς, ζῆσε καὶ εὐτύχει.

Ἄγγελος Βλάχος.

72. Ἄσμα ἀλιέων.

Ἦ φίλ'! ἀγγῆς, ἰδοὺ ἡ ὥρα μᾶς κράζει ἔς τὴν ἀερογιαλιά.

Στὴν βάρκα σας ἐμβάτε τώρα μὲ φρόνησιν καὶ μὲ χαρὰ.

Τὸ κῦμα θέλει προσοχὴν, ὦ φίλοι, σιγὴ! περνάτε χωρὶς ταραχὴν.

Ἦ φίλοι, σιγὴ! Τὸ τέλος τοῦ σκοποῦ μᾶς δὲν ἀργεῖ.

Τὸ τέλος τοῦ σκοποῦ μᾶς δὲν ἀργεῖ· ὦ φίλοι σιγὴ! ὦ φίλοι σιγὴ. (δύς).

Ἐπομονὴ κ' ὥρα φθάνει μὲ τὸν καιρὸν καὶ ὄφελει.

Τὸ θάρρος πρῶτον ἀρχὴν κάμνει, ἡ φρόνησις πλὴν ἐκτελεῖ.

Τὸ κῦμα θέλει κλπ. ὡς ἄνω.

Ἦλ. Τανταλίδης.

73. Ἄσμα νοσταλγοῦντος.

Ἄσπασμούς πρὸς σέ εὐθύνω, ὦ πατρὶς ἀγαπητή,
καὶ πληθὺν δακρύων χύνω καὶ ὀδύνη μὲ κρατεῖ.
Στέγη ὑπὸ τὴν ὁποῖον ἔτυχον νὰ γεννηθῶ,
πότε πάλιν μὲ καρδίαν εὐτυχῆ θὰ σ' ἀσπασθῶ.

Γῆ, τῶν χρόνων μου τῶν πρώτων, παιδιᾶδες καὶ δρυμοί,
δὲν σὰς βλέπουσιν ὡς πρῶτον νοσταλγοῦντος ὀφθαλμοί.
Μάτην στρέφω πρὸς τὰ ἔνω πόθων βλέμματ' αὖ εὐχῆς
εἰς γῆν ξένην θ' ἀποθάνω σκυθρωπὸς καὶ δυστυχῆς.
Ἄλλ. Κατακουζινός.

74. Νανίρισμα.

Φύσ' ἀεράκι δροσερὸ μὲς' ἔς τῶν δένδρων τὰ φύλλα.
Πάρ' ἀπ' τὰ ρόδα τὸν ἀνθό, ἀπ' τὴν μηλιά τὰ μῆλα.
Καὶ φερό τ' ἔς τὸ παιδάκι μου εἶνε καλὸ καὶ κάνει
Ἦσυχα νάνι—νάνι.

Ἀρχίνησε τὸ λάλημα ἀηδόνι ἀγαπημένο.
Νανίρισέ το τὸ μικρὸ εἶν' ἀποκοιμισμένο.
Σὰν τὴν γλυκεῖά σου συντροφιά μὲς' ἔς τὴ φωλιχὰ σὰν κάνη
Τὴν νύχτα νάνι—νάνι

Ἄνοιξε νυχτολούλουδο, ἄνοιξε καὶ μὴ κλείσης.
Τὴν ὄμορφή σου μυρωδιὰ ὡς ὅτου νὰ τὴν χύσης,
Ὅλη μὲς' ἔς τὰ μιλλάκια του γιὰ ἰδέ, ἰδέ πῶς κάνει
Μαζί μου νάνι—νάνι.

Παίζει τ' ἀγέρι τοῦ Μαγιοῦ μέσα ἔς τὸν καλαμῶνα.
Γελοῦνε τ' ἀνθη, τὰ νερά, λαλεῖ ἢ νεροχελῶνα,
Εὐτυχισμέν' εἶμαι καὶ ἐγὼ ἔς τὰ στήθια μου σὰν κάνη
Ἦσυχα νάνι—νάνι.

Καὶ σεις μὲ τὰ χρυσὰ πτερὰ ὀνείρατα ἐλάτε,
Ἐσὶ τὸ ἔρμυ τὸ καλύβι μου ἀγάλια ἀγάλια ἐμβάτε,
Σιγὰ μὴ τὸ ξυπνήσετε, κυττάζετε πῶς κάνει
Ἦσυχα νάνι—νάνι.

A. Βαλαωρίτης.

75. Νάνι Νάνι.

Ἄγγελοκάμωτο παιδί,	Δὲν ξέρεις πῶς σπαραζοῦνε
Πέσε ἔς τὴν ἀγκαλιά μου,	τὰ μαῦρα σωθικά μου
Πέσε γλυκὰ νὰ κοιμηθῆς.	Ἐστὰ στήθια μου ἄν ἀπλωθῆς

"Ελα, ψυχή μου, κούταζε
"Η μάνα σου καυμένη,
Γυμνή και χιονισμένη,
Με τὰ μακριὰ μαλλιάκια της
Γιὰ ιδέεσ θά σέ σκεπάσῃ,
Πρὶν ἢ δροσιὰ σε πιάσῃ.

"Ελα, παιδί μου, κ' οἱ ὄρφανοὶ
"Σὺν στέκουνε καὶ ἀγρυπνοῦνε
Δύσκολα λησμονοῦμε.
"Ελα νὰ σέ κοιμήσουνε
"Στὴ ζέστη τῆσ ἀγκαλιᾶσ μου
Οἱ χτύποι τῆσ καρδιάσ μου.

Ν' ἄξουρεσ πὸτ' ἐξύπνησε
Σήμερον τὴν αὐγοῦλα
"Η μαύρη σου μαννούλα !

Τὰ γόνατά μου ἐτύπησαν δυὸ ὄρακισ πεσημένη
"Εμπρὸσ εἰσ τὴν Παρθένυ μουσ, "Εστὶ καὶ αὐτὴ μου μένει.
"Εκλεψα μαύρα δάκρυα. "Οχι γιὰ σέ, παιδί μου.
"Ετάχθηκα ἐς τὴ χάρι της γιὰ σέ, γλυκὸ πουλί μου.
Τὸ γάλα νὰ μὴ χάσω !

Παρθένυ μου ! Παρθένυ μου ! πάρε με νὰ μὴ φθάσω.
Νὰ ἰδῶ τὸ μαύρο τ' ὄρφανὸ ἀχνὸ καὶ πεινασμένο.
"Στὰ μαρμαριμένυ στήθιά μου νὰ κλαίῃ κρημασμένο.
"Ελα, παιδί μου, ἐλπίδα μου, ἔλα καὶ σέ νυστάζει.
Κοιμήσου κ' ἡ μαννούλά σου ἐξυπνη σέ κутτάζει, ...,
Εἶναι πικρὰ τὰ χεῖλη μου, φρυγὰ εἶν' ἡ καρδιά μου,
"Απὸ τὴ φτώχεια τρέμουνε τ' ἄχρα κόκαλά μου...
"Ελα, παιδάκι μου, μὴ κλαίεσ. Πέσε νὰ σε κοιμήσω.
Καὶ νὰ σε νικηρίσω.

A. Βαλαωρίτης.

76. Τὸ φθινόπωρον.

Τὸ βουρκομένο σύννεφον τὸν οὐρανὸν μαυρίζει
Ψιλή, ψιλή ἀρχίνησε βροχὴ νὰ ψιχλίζη·
Εἶνε ἡ φύσισ ποῦ θρηνεῖ.
Τὰ δάκρυά της εἶν' αὐτὰ ὅπου πυκνοσταλάζουν,
Τὰ σύννεφα ὅπου βόγγουν καὶ βουρκακστενάζουν.
Εἶν' ἡ θλιμμένη της φωνή.
Καὶ τὸ ξερὸ ἐβράχχε τῆσ ἐρημιάσ ποτάμι.
"Ακουεσ τί κρότο τὸ νερὸ μέσ' ἐς τὰ χιλίκια κύνει ;
Βλεπεῖσ τὸν ἄστρο του ἀπὸ τὸ
"Σ' ταῖσ λιγεριαῖσ ἀνάμεσα ἦταν πουλιά κρημασμένα
Τὸν κρότον μόλισ ἀκουσαν ἐφύγαν τρομασμένα.
Μ' ἕνα τουσ πέταγμα' ἐλαφρό.

I. Καρασούτσασ.

77. Ὁ Κορυδαλός.

Μὲ τὰ πτερὰ τὰ στακτερά,
μὲ τὸ μικρὸ διάδημα πετάει ἔς τὸν αἰθέρα.
Μὲ λιγυρὸ καὶ δροσερὸ
καὶ ζωηρὸ κελάδημα ζυπνᾷ τὴν ἀτραυσαίρα.

Βαθμὸς, βαθμὸς, μ' ἓνα ῥυθμὸς,
ἀνέβη καὶ δὲν φαίνεται μὲ φῶς περιγυμένο.

Ἵς τὸν οὐρανὸ τὸ γαλκνὸ
ἀόρατα κυμαίνεται τὸ τρίς εὐτυχημένο !

Μὰ δικτὶ τὰ παρκατεῖ
τὰ φτερωτὰ οὐράνια καὶ κάτω πάλιν βλέπει ;

Ἔχει φολιὰ καὶ ἔχει πουλιά
ἔς τῆς γῆς τὴν ἐπιφάνειαν καὶ ταῖσι ποῦ τὰ σκέπει.

Ὅσο κελὰ πῦνε ψηλά—
χαμκί' χει τὰ παιδάκιά του πῶς νὰ τὰ λησμονήσῃ;

Μιά συλλογὴ καὶ μὲ στοργή
συστέλλει τὰ φτεράκια του νὰ πᾶ νὰ τὰ φιλήσῃ.

Πῶς ἀγαπᾷ κάθε σκοπὸ
ποῦ ψάλλεις μὲ κητάνωξι ζκνθὸ κορυδαλλάκι !

Εὐλογητὸς ἄς εἶν' αὐτός
ποῦ ἐστόλισε τὴν ἀνοιξι μὲ ἴσαν ἐσέ, ψάλλτάκι !

M. Γ. Βυζινοῦς.

78. Τὸ ῥόδο.

Ὅλα τᾶθθα εἶναι κελὰ καὶ χαριτωμένα
ὁ σμυνὸς ὁ μενεξές, ἡ ἀγνή μυρσίνη,
τὸ γλυκὸ γαρύφαλλο. οἱ ἀφράτοι κρίνοι,
ὅλα ἔχουν ἔχουν χωριστὴ χάρι τὸ καθένα,

Μὴ τὸ ῥόδο πειὸ πολὺ ἀπὸ τᾶλλα' ἀξίζει,
ποῦ καὶ ἔν χάσῃ τῆ μορφῇ καὶ τὰ χρώματά του,
μέσ' ἔς τὰ σκύρπικ φύλλα του μένει τ' ἀρώμα του
καὶ νεκρὸ ἀκόμη ζῆ, καὶ ἀνοιξι θυμίζει.

Δ. Βικέλας.

79. Παιδί μου ! ὦρα σου καλή !

Φουρτούνιασεν ἡ θάλασσα καὶ ἐβουρκοθῆκαν τὰ βουνά !
Ἦνε βουβὰ τ' ἀηδόνια μας καὶ τὰ οὐράνια σκατεινά.

καὶ ἡ δόλια μου ματιὰ θελή—

Παιδί μου ! ὦρα σου καλή !

Εἶνε φωτιά τὰ σπλάγγνα μου, καὶ τὸ κορμί μου παγωνιά.
Σαλεύει ὁ νοῦς μου σὰν δένδρα πού στέκ' ἀντίκρου στὸν χιονιά,
καὶ εἶνε ζέβαθο πολὺ —

Παιδί μου ! ὦρα σου καλή !

Βοῦίζει τὸ κεφάλι μου, σὰν τοῦ χειμάρρου τὴν βοή!
Λιποθυμᾷ ἡ καρδούλα μου, καὶ μοῦ ἐκόπηκ' ἡ πνοή
στὸ ὕστερό σου τὸ φιλή —

Παιδί μου, ὦρα σου καλή !

Γ. Μ. Βιυζηνός

80. Ἡ τυφλή ἀνθοπώλις.

Ἄγουράστέ μου τᾶθη ! τοῦ φωτός μου ἄστερημένη
ἔρχομαι μακρόθεν ξένη καὶ τὸν οἰκτὸν σας ζητῶ.

Ἄν τὴν γῆν ὠρσίαν λέγουν, (σὺ ὁ βλέπων μόνον κρίνε),
τᾶθη μου καρποί της εἶνε, τᾶθη ταῦτα πού κρατῶ.

Θάλλουν ἔτι· ἐγὼ κρίνω ἀπὸ μόνην τὴν ἀφήν των,
πρὸ μικροῦ ἀπὸ τὴν γῆν των τὰ συνέλεξα νοπᾶ.

Ὡ ἰδέτε τα πῶς λάμπουν ! ἦσαν μοσχομυρισμένα,
εἰς τοὺς κόλπους φυλαγμένα τῆς καλῆς μητρὸς των γῆς.

Ὅταν ἀπλωνα νὰ κόψω, μῦρον ἦτο ἡ γῆ ὅλη
καὶ ἔλαμπον οἱ φωτοβόλοι μαργαρίται τῆς κύγης.

Γ. Ζαλοκώστας.

81. Ἡ καλὴ συναναετροφή.

Περιεπάτουν καὶ εἶδαν φύλλον
ξηρὸν, πλὴν χύνον ὀσμὴν γλυκεῖαν,
λαβὼν δ' ἀμέσως τὸ ὠσφραϊνόμην
μὲ τέρψιν θεῖαν.

« — Εὐωδιάζεις πολὺ, τὸ εἶπον.
μὴ εἶσαι ῥόδον εὐχρουν τῶν κήπων: »

« — Δὲν εἶμαι ῥόδον, μοὶ ἀπεκαίθη,
ἀλλὰ συνέζησα πρὶν μ' ἐκεῖνο,
Ἐντεῦθεν ἔχω τὴν εὐωδίαν,
ἦν δικήνω ».

Δ. Σ. Βυζάντιος.

82. Οἱ δύο φτωχοί.

Σὲ μιὰ γωνιά περκατικὴ γέρωσ φτωχὸς ἔχει καθίσει·
κόσμος πολὺς περνᾷ· πὸ 'κεῖ καὶ ἴσως θὰ τὸν ἐλεήσει
καρμιὰ ψυχὴ πού ἔχει μάθη, νὰ συμπονηῇ τὰ ξένα πάθη.

Σὲ 'λίγο ὅλος προσοχὴ ἔφερ' ἐκεῖ τὰ βήματά του
κι' ἄλλος φτωχὸς-τὸν δυστυχῆ! μὲ ὄλην τὴν νεότητά του
ἔχει εἰς τὸ φῶς του μαύρη σκέπη· εἶνε τυφλός, τυφλὸς δὲν βλέπει.

"Αχ! τί ζευγάρι θλιβερό, τὰ νειάτ'α τὰ δυστυχιζόμενα
Κι' ἀπὸ τῆς νειότητος τὸν καιρὸ τὰ γειρατειὰ τὰ μαραμμμένα,
βλέπει ἐκεῖ ὅποιος περνάει, νὰ ζητικνεύουν πλάϊ, πλάϊ.

"Ὅμως καθεὶς τὰ γειρατειὰ τὰ χιονοσκέπηστα λυπᾶται,
ἔς τὸν γέρο βίχουν μιὰ ματιὰ καὶ τὸν ἑλευθεροῦσι διὰ τὸν δαχτύλου,
καὶ οὔτε ἕνας τους δὲν δίνει εἰς τὸν τυφλὸ ἐλεημοσύνη.

Μὲ πονεμένη τὴν καρδιὰ ἀνκασκωνέται νὰ πάη·

"Α! θὰ περάσῃ τὴν βραδεῖα καὶ σήμερον χωρὶς νὰ φάη.

Γι' αὐτὸ τοὺς ἄλλους τί τοὺς νοιάζει καὶ ὁ τυφλὸς ἀνκασκωνέται.

Μὰ ἐξαφνα κάποιος ζητᾷ μεσ' ἔς τὴν παλάμη νὰ τοῦ δώσῃ
χρήματα λίγα, μ' ἀρετὰ ἕνα ψωμί γιὰ νὰ πληρώσῃ
«Σοῦ εὔχετ' ἡ φτωχὴ καρδιὰ μου, Τιμαίς καὶ δόξαις ἀργοντά μου!

Εἶπεν ἐκεῖνος, ἐπειδὴ τυφλὸς ποῦ ἦτον δὲν ἔμπορῶσε
μὲ δάκρυα χαρῆς νὰ ἴδῃ πῶς σπλαγγνικὰ τὸν ἔλεουσε
ὁ γέρονς—ἐλεῶντας πάλι, καθὼς τὸν ἐλεῆσαν ἄλλοι.

Γ. Δροσίνης.

83. Τὸ Σχολεῖον τοῦ Χωρίου.

Συναυλία τις μὲ φθάνει, ἀρμονία γλυκυτάτη....
Κεφαλὰς παιδιῶν βλέπω, βλέπω οἴκημα σχολείου....
Τῆς ἀμάξης σου τὸν δρόμον, ἀγαθὲ μου φίλε, κράτει·
"ὦ! μαγεύει τὴν ψυχὴν μου τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου!

Συναισθάνομαι βαθείας καὶ γλυκειάς συγκινήσεις,
"Ὅταν βλέπω τὰ παιδιά, τὰς πληθῆδας τοῦ σχολείου....
Μὴ μαγεύομαι διότι μ' ἔρχονται αἱ ἀνκυνήσεις
Τῆς μικρᾶς μου ἀλφειότητος καὶ τοῦ παιδιόκου μου βίου;

Εἶν' αὐτὸ καὶ μόνον: "Ὅχι ὅπου ἂν σὰς διακρίνη,
"Αν, μικρὰ μου, μετὰ πόθου ἡ ψυχὴ μου σὰς θωπεύη
Εἰς χρυσοῦν ἐλπίδων κόσμον ὁμοῦ αὕτη ἔνθους κλίνει.
Καὶ ἰδοὺ ἡμῶν ἡ θέα δικτὶ ἐμὲ μαγεύει!

Μετ' ὀλίγους ἔτι χρόνους τὰ πτωχὰ αὐτὰ παιδιὰ
Εἰς τὸν δύσζηλον ἀγῶνα τῆς ζωῆς θ' ἀποδυθῶσι.

"Ἄλλα θέλει ἀμειλίχτως ἀφαν' ἡ δυστυχία,

"Ἄλλα θέλει χρυσῇ μοῖρᾳ καὶ νεότητι στεφανώσῃ.

Ἐὰν σήμερον τὸ ῥάκος καὶ τὸ δάκρ' εἶνε στολή των,
Ποῖος κύριον εἰξεύρει ἐκ τοῦ κύκλου των ὄρατος;
Μὴ φανῆ τις αἴφνης ἥρωε, στρατηγὸς τῶν ἀνικητῶν,
Δάφνη τοῦ μικροῦ χωρίου, τῆς Ἑλλάδος ὅλης κλέος;

Ποῖος κύριον εἰξεύρει ἐκ τῆς χροσπῆς πληθύος,
Ἦτις σήμερον εὐφώνως ἀτκατεῖ, σκιρτᾷ, μανθάνει,
Μὴ ἂν αἴφνης ἀντατεῖλῃ νοσε διάφωτος καὶ θεῖος,
Ἄστρον τῆς καλῆς Ἑλλάδος, χρυσοῦ μέλλοντος σκαπάνη.

Θάρρος, φίλοι μου, ὁ κόσμος εἶνε μάρα τῶν κραιπτόνων,
Κι' ἤρχισαν πολλάκις οὗτοι τὴν ζωὴν των ῥακενδύττει.
Αὔριον αἱ ἄνδρες οὗτοι κλίνουσι διὰ τὸν χρόνον
Κ' ἡ πατρίς αὐτῆς ἠγέτας καλεῖ σας: Ἐτοιμασθήτε!

Ὁ Θεὸς γλυκὺς φρουρὸς τῆς, ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῆσῃ
Τὴν καρδίαν ἣτις ἦλθεν ὡς ἠγέτις τοῦ σχολείου,
Καὶ φωτίζει τὰ παιδιὰ καὶ ὡς ὄρνις περιπτύσσει
— Πῶς λατρεύει ἡ ψυχὴ μου τὸ σχολεῖον τοῦ χωρίου!

Σπ. Βασιλειάδης.

84. Ὁ μαθητὴς στρατιώτης.

Βῆμα, βῆμα ζωηρὸν καὶ τραγοῦδι λιγυρὸν.
Σκαμπιγκτῆς ἐμπρὸς σκαλπίζει, λόγος μαθητῶν βαδίζει.
τρα τα, τρα τα, τρα τα (δίς).

Ὀπλισμένα τὰ παιδιὰ ἔχουν θάρρος καὶ καρδία,
Καὶ φαντάζονται τὸ μέλλον πλήρες δόξης ἀντατέλλον.
τρα τα, τρα τα, τρα τα τα (δίς).

Τοῦ ἀγῶνος ἡ φωνὴ τοὺς γενναίους συγχεῖ,
Ποῖα δόξα καὶ λαμπρότης μαθητῆς καὶ στρατιώτης.
τρα τα, τρα τα, τρα τα τα (δίς).

Ἄλ. Κατακουζηνός.

82. Ὁ νεαρὸς στρατιώτης.

Μητέρα, δός μου μιὰ εὐχή κ' ἔλα νὰ σὲ φιλήσω,
Μισεύω κύριον ταχὺ καὶ πάω νὰ πολεμήσω.

Θὰ πᾶμε ὅλα τὰ παιδιὰ, ὅλα μὲ μιὰν ἐλπίδα,
Γιατ' ἔχομ' ὅλα μιὰ καρδιά καὶ ὅλα μιὰ πατρίδα,

Φέρε' τοῦ πατέρα τὸ σπαθὶ ποῦ κρέμετ' ἐκεῖ πάνω,
Ἡ μέση μου νὰ το ζωσθῆ, μαζὶ του ν' ἀποθάνω.

Μὴν κλαίῃς καὶ μὲ κρατεῖς σφιγντὸ εἰς τὴν γλυκεῖά σου ἀγκάλη·
Εἶν' ἡ εὐχὴ σου φυλαχτό, καὶ θάρσω πίσω πάλι.

* Ἄγγελος Βλάχος

86. Τὸ ναυτόπουλο.

Μὲ κρατεῖς ἔς τὰ ταξείδια τὸ ναυτόπουλο γυρνᾷ·
Μὲ τῆς θάλασσης τὰ φεῖδια τὰ μικράτα του περνᾷ.

Ὁ βορῆς δὲν το τρομάζει, οὔτ' ἡ ἄπιστη νοτιά,
Οὔτε χιόνι, οὔτε χιλιάζι, οὔτε κύματα πλατεῖα.

Ἐσὲ τὴ δουλειὰ προῖ καὶ βράδυ μὲ τὸ στρόφο ἔς τὸ πλευρό,
Ἐσὲ τρώγει παξιμαδί, πίν' ἀκάθαρτο νερό.

Πεταχτὸ ἄν τὸ ξερτέρι ἀναβάνει ἔς τὰ πανιά,
Καὶ μὲ ῥόζους εἰς τὸ χέρι λύνει, δένει τὰ σχοινιά.

Ἐσὲ τοῦ κινδύνου τὴν τρομάρα τὸ φυλάει μοναχῆ,
Τῆς μαννούλας του ἡ ληχτάρα, τῆς μαννούλας του ἡ εὐχῆ.

Ποῦ ἐλπίζει παλληκαῖρι νὰ τὸ δῇ κημιᾷ φορά,
Νὰ τὸ πῶν μικρὸ Κανάρη μὲς ἔς τὰ θάνατα Ψαρά.

Ἡλ. Τανταλίδης.

87. Ὁ ναύτης ἐν τρικουμῆ.

Μαύρ' εἶν' ἡ ὄψις τῶν νερῶν καὶ ὁ πόντος μαῦρος,
Ἄγριος λυσσᾷ τυρῶν, πόντος πνέει λάβρος.

Τίς τὸν ναύτην ὀδηγεῖ ὅπου μειδιᾷ ἡ γῆ!

Σὺ ὁ Πατήρ γενεῦ αὐτοῦ σωτήρ.

Σὺ τῆς κρίσεως Θεός, Πλάστη μου, ἀπόσης,

Σὺ δεσπότης κρατεῖς πόντου καὶ θαλάσσης.

Κύριος πνευτῶν πνευτῶν τῶν ἀνέμων καὶ κηρῶν.

Σὺ ὁ Πατήρ γενεῦ αὐτοῦ σωτήρ.

Σὺ τοῦ νότου τὴν πνοὴν σβέσον μ' ἐν σου νεύματι·

Σὺ τοῦ αὐτοῦ τὴν ζωὴν σῶσον μ' ἐν σου νεύματι.

Ἡ εὐγνωμῶν του φυγὴ θὰ ὑμνήῃ ἐν προσευχῇ :

Σὺ ὁ Πατήρ ἐγένου ὁ σωτήρ.

* Ἄγγελος Βλάχος.

88. Ἔσθια γυμναστικῆς.

Ἡ γυμναστικὴ κρατύνει σῶμ' ἀνδρίζει καὶ ψυχὴν·

Τίς μακρὰν αὐτῆς θὰ μείνη ; παῖδες κίματε ἀρχὴν.

Σπευσωμεν ἐν προθυμίᾳ ἄνευ κρότων καὶ κραυγῶν,
Προσύχῃ ! ἓν, δύο, τρεῖς ! δύοσαν φέρει ὁ ἀγών.

Ἄναβάθρ' ἐδῶ καὶ κάλοι, κρίκει, δίζυγα ἐκεῖ
καὶ ἴστοι μικροὶ μεγάλοι. Ζήτω ἡ γυμναστική !

Ἄς ποιήσωμεν τὸ σῶμα βρωμαλέον, δυνκτόν.

Ἡ πατρίς ἡμῶν ἀκόμα χεῖρῆσι νέων μαχητῶν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

89. Ὁ καλὸς στρατιώτης.

Τί χαρὰ, τί χαρὰ κ' εὐτυχία
στρατιώτου χρυσῆ πικροπλία·
Σάλπιγξ κράζει, σκιρτᾷ ἡ καρδιά·
Στρατιώτικι, τὸ βῆμα ταχύ.

Κυματίζει γλαυκόχρους ὠραία,
ἡ κλεινὴ τῶν Ἑλλήνων σημαία·
Γενναῖα τολμηρὰ καὶ γενναία,
ἡ πατρίς τοὺς κελύς προσκαλεῖ.

Ἐν ἡμέρᾳ δικαίου ἀγῶνος,
«Δεῦτε» κράζωμεν πάντες συμφώνως·
Δάφνης στέμμ' ἀνθηρὸν Μαραθῶνος,
τὸν ἐνδύξως πεσόντα κισμεῖ.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

90. Εἰς τὸ γυμναστήριον.

Δεῦτε, ἀδελφοὶ γενναῖοι, ἀπ' τὸ σπουδαστήριον,
δράμωμεν προθύμως, νέοι, εἰς τὸ γυμναστήριον.
ἓν δύο, ἓν δύο.

δράμωμεν προθύμως νέοι εἰς τὸ γυμναστήριον.

Πατρικὴν κληρονομίαν τοῦ γὰρ γυμναζώμεθα,
ἔχομεν παραγγελίαν καὶ νὰ ἐξασκώμεθα.
ἓν δύο, ἓν δύο.

ἔχομεν παραγγελίαν καὶ νὰ ἐξασκώμεθα.

Καθ' ἐκάστην ὥραν μίαν γύμνασιν ἂν κάμνωμεν
τῶν μελῶν τὴν εὐρωστίαν βαθμηδὸν αὐξάνομεν.
ἓν δύο, ἓν δύο.

τῶν μελῶν τὴν εὐρωστίαν βαθμηδὸν αὐξάνομεν.

Υγιές τηροῦμεν οὕτω σῶμα τὸ ἡμέτερον,
ἐνοικεῖ δ' ὁ νοῦς εἰς τοῦτο, τότε ὑγιέστερον.
ἔν δ' οὐ, ἔν δ' οὐ.
ἐνοικεῖ δ' ὁ νοῦς εἰς τοῦτο τότε ὑγιέστερον.

Δ. Βικέλας.

91. Ἐμβατήριον.

Ἴδου προθύμως καὶ ἡμεῖς τὸ ἔργον μᾶς ἀρχίζομεν,
Καὶ στρατιῶται τῆς τιμῆς καμαρωτὰ βραδίζομεν.
Δύο, ἔν, δύο, ἔν, δύο ἔν, δύο, ἔν.
Καλὸν βιβλίον μᾶς κλεῖ, ἀβάκια, κονδύλια,
Καὶ διδασκάλισσα καλή, καὶ πράγματ' ἄλλα γίλια.
Δύο, ἔν, δύο ἔν, δύο, ἔν δύο, ἔν.
Ἄλλ' ὅμως πρῶτα τὸν Θεόν, ὑμνοῦμεν καὶ δοξάζομεν,
Καὶ τῆς Πατρὸς τοῦ υἱὸν βοήθειάν μᾶς κράζομεν.
Δύο, ἔν, δύο, ἔν δύο ἔν, δύο ἔν.

Πρὸς Σὲ κινουῦνται ζωηρά, ὑπὸ στοργῆς τὰ στήθη μᾶς,
Καὶ σὺ τοῦ κόσμου ἡ χάρις, Θεέ, Θεέ, βοήθει μᾶς.
Δύο, ἔν, δύο, ἔν, δύο, ἔν, δύο, ἔν.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

92. Ἐμβατήριον.

Εἰς τὰ ὄπλα μὲ καρδιά, εἰς τὰς τάξεις μᾶς παιδιά.
Ὅρματε αἴροντες ὄρματε·
ἡ πατρὶς μᾶς ὁδηγεῖ, ὁ Θεὸς μᾶς εὐλογεῖ·
Πετᾶτε ψάλλοντες πετᾶτε.
Οὐρά, πικληγάρια, οὐρά δις καὶ τρίς· ζήτω ἡ Πίστις καὶ
[ἡ Πατρίς.
Τοῦ πολέμου ζωηρὸς μᾶς προσμένει ὁ καιρὸς.
Ὅρματε χαίροντες ὄρματε·
ὁ σταυρὸς φωτοβολεῖ κ' εἰς τὴν νίκην μᾶς κλεῖ·
Πετᾶτε ψάλλοντες κλπ.
Τῶν πατέρων μᾶς παιδιά, θυμηθῆτε τὴν καρδιά·
Ὅρματε χαίροντες ὄρματε·
ἔργα ἑνδοῶ' ἀπαιτεῖ κ' ἀπὸ μᾶς ἡ ἀρετή.
Πετᾶτε ψάλλοντες κλπ.
Δὲν τρομάζει τὴν φωτιὰ ἡ τοῦ Ἑλληνος ματιὰ.
Ὅρματε χαίροντες ὄρματε·
τῆς Ἑλλάδος τὰ παιδιά εἶνε πνεῦμα καὶ καρδιά.
Πετᾶτε χαίροντες κλπ.

Ἦλ. Τανταλίδης.

93. Θούριον.

Τὰ ὅπλα πάντες λάβωμεν, ὦ παῖδες τῶν Ἑλλήνων !
κ' ἐν μέσῳ τῶν κινδύνων, ἢ τὴν ἢ ἐπὶ τὸν !

Γενναίως ἀποθάνωμεν ἐπάνω τῆς ἀσπίδος !
καλὸν ὑπὲρ Πατρίδος, καλὸν τὸ τελευταῖον !

II, Σούτσος.

94. Προτρεπτικόν.

Λαοὶ ἀκολουθήσωμεν τῆς δόξης τὴν σημίαν,
Πρὸς τοὺς ἐχθροὺς ὀρμήσωμεν βραβεῖς καὶ τολμηροί.
Ὁ ἥρως δὲν ταράσσεται εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὴν θέαν,
Ἀνδρείως ἀντιτάσσεται ἀτρόμως προχωρεῖ.

Ἐμ. πρὸς νὰ ἐκδικήσωμεν τὰ ἔτη τῶν βρασάνων,
Μηδύλως λησιμονήσωμεν τί ἦτον ἡ Ἑλλάς.
Μακρὸν ἡμῶν ἐξώσωμεν τὰ στίφη τῶν τυράννων,
Καὶ τρόπικα ὑψώσωμεν βραβάρων κεφαλὰς.

Ἐμπρός ! σικιὰ μᾶς βλέπουσιν ἀπὸ τοῦ Μακρῶνος,
Σικιὰ ἡμᾶς προτρέπουσι Μυκάλης, Πλατζιῶν.
Ἐλπίζοντες ἀξιώμεθα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος·
Εἰς μόνον στηριζόμεθα προστάτην τὸν Θεόν !

Ἄλ. Κατακουζηνός.

95. Πολεμιστήριον ἔσμη Τυρταίου.

(Παράφρασις)

Τί τιμὴ ἔσ' τὸ παλληκάρι ὅταν πρῶτο ἔς τὴ φωτιὰ
Σκοτωθῇ γιὰ τὴν Πατρίδα μὲ τὴν σπάθα ἔς τὴ δεξιὰ.

Πόσο λυπηρὸ ν' ἀφήσῃ τὴν Πατρίδα τὴ γλυκειὰ,
Τὰ κλά του τὰ χωράφια καὶ νὰ ζῆ μὲ δικαιοσύνη.

Μὲ γονιὸ νὰ παραδέρνη, μὲ γυναῖκα ὁμορφονιά,
Μὲ γερόντισσα μητέρα καὶ μ' ἀνήλικα παιδιὰ.

Κι' ἀπ' τὴ στέρεσι καὶ φτώχεια ὅπου πάη ὅπου σταθῇ,
Νὰ γνωρίζ' ὅτι εἶνε ἔς ὅλους ἡ ζωὴ του μισιτή.

Νὰ ἄντροπιάζῃ τὴ γενιά του, νὰ ἄντροπιάζεται καὶ αὐτός.
Καὶ ποτὲ νὰ μὴ τοῦ λείπη ἀπ' τὰ χεῖλη ὁ στεναγμὸς !

Τέτοιον ἄνθρωπο καθέναις ζωντανὸν κατὰφρονῶ,
Μηδ' ἀφοῦ ἔς τὸν τάφον πέσῃ τὸνομά του μελετᾶ.

Εἰς τὴν μάχην ἄς χυθῶμεν ἔλοι μ' ἀφοβῆ καρδιά,
Ὁ κηθένας ἄς πεθάνῃ γιὰ πικριδὰ γιὰ παιδιὰ.
Ἵ τὴ φωτιὰ πικληκαράδες, γενῆτ' ἔλοι ἓνα κορμί,
Ἵ τὴ φωτιὰ μὴ ντροπικασθῆτε ἄν φυγάδες. ἄν δειλοί..
Λεοντόκαρδὸ τὸ στῆθος κηθένας σὰς ἄς φωνῆ,
Τοὺς ἐχθρούς σὰς πολεμῶντες μὴ ψηφᾶτε τὴ ζωή.
Ἐντροπή σὰς, ἐντροπή σὰς ἀπὸ πίσω νᾶν ὁ νεῖός,
Κι' ὁ ἀδύνατος ὁ γέρος νὰ πεθάνῃ ἴμπροστινός.
Πῶγει κάτκασπρα τὰ γένει, κάτκασπρα τὴν κεφαλή,
Κ' εἰς τὰ χώματα ν' ἀφίνη τὴν ἀδούλωτη ψυχή.
Ὅλ' αἱ κίνδυν' αἱ πολέμοι, ἔλοι πρέπουνε ἔς τὸν νεῖό.
Εἰς τὸν νεῖό πολέμοι πρέπουν ποῦ τὸ σῶμα ἔχ' ἀνθηρό,
Ἄς ριφθῆ ἴμπροστὰ ἔς τὸ γέρο κι' ἄσειστος ἄς στυλωθῆ,
Καὶ τὰ δόντις του ἄς σφίξῃ μέσ' ἔς τὸ κίμ' ἄς κυλισθῆ.
Σπ. Τρικούπης.

96. Εἰς τὴν ἐλευθερίαν.

ὦ ἐλευθερία μητέρα, τῶν λαῶν,
φλόξ τοῦ νοῦ ἀγία, φῶς τῶν καρδιῶν,
Ἄστρον ἐπιτέλλον εἰς τὸν οὐρανόν
καὶ τὸ φῶς ἀγγέλλον τὸ ἑσθινόν.
Τῆς νυκτὸς τὸ πέρος φέρε εἰς τὴν γῆν,
φέρε τῆς ἡμέρας τὴν χρυσὴν αὐγήν.
Ὅπου δούλου σκότος κ' εὐγενῆς λαός,
σοῦ, θεά, ὁ πρῶτος κάλλιστος υἱός.
(Ἡέρμκνον τὰ στέρα κ' τόσων ἀδελφῶν,
οὕς πατεῖ ἢ πτέρων δεσποτῶν κωφῶν.
Δεῖξ' ἢ ἱερά σου ποίκα εἰν' ὁδός,
κι' εἰς τὰ πικραῖά σου ἔπλα νίκην δός.

Ἄλ. Κατακουζηνός.

97. Ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος.

Ἐεύρεις τὴν χώραν ποῦ ἀνθεῖ, φιδιρὰ πορτοκαλέα,
Ποῦ κακκινίξ' ἢ σταφυλή καὶ θάλλει ἢ ἐλαία :
ὦ ! δὲν τὴν ἀγνοεῖ κανεὶς ! εἶνε ἢ γῆ ἢ Ἑλληνίς !
Ἐεύρεις τὴν γῆν, ἥτις πικροῦ μὲ αἶμα κ' ἐδάφη,
Ὅπου κοιλάδες καὶ βουνὰ εἶνε τυράνων τάφοι !
ὦ ! δὲν τὴν ἀγνοεῖ κανεὶς ! εἶνε ἢ γῆ ἢ Ἑλληνίς !

Γῆ, μήτηρ παλαιῶν θεῶν καὶ νέων ἡμιθέων,
Γῆ ἀναμνήσεων κλεινῶν καὶ γῆ ἐλπίδων νέων,
Ἔινε ἢ γῆ ἢ Ἑλληνίς, ἃς μὴ τῆ ἀγνοῆ κενεῖς.

* Ἄγγελος Βλάχος.

98. Τὸ ὕστατον χαιρε πρὸς τὴν πατρίδα.

Χαιρε, ὦ πατρίς μου ποθητή,
ὕγιαινε πατρίς·
Φεύγω ξένη γῆ μὲ καρτερεῖ,
ὕγιαινε πατρίς·
Τραγουδῶ λοιπὸν ἀπὸ καρδία
γιατὶ πάγω εἰς τὴν ξενιτιά.
ὕγιαινε, πατρίς.
ὑπὸ τὸν γλυκὺν σου οὐρανόν,
ὕγιαινε πατρίς.
Δὲν θὰ ζῶ διὰ τινὰ καιρόν,
ὕγιαινε πατρίς.

Πλὴν ὁ νοῦς μου οὐδὲ μὲν σιγμῇ
ἀπὸ σέ δὲν θ' ἀπομακρυνθῆ·
ὕγιαινε, πατρίς
Ποταμέ, σὺ μὲ ἀκολουθεῖς,
ὕγιαινε, πατρίς.
Γιατὶ φεύγω μὴ βραχυκαρδῆς,
ὕγιαινε, πατρίς·
Ἡ πατρίς μου μόνη εἶν' αὐτή,
χώρα ἐκ ψυχῆς ἀγαπητή,
ὕγιαινε, πατρίς.

* Ἄγγελος Βλάχος.

99. Ὁ Ἔθνικός Ῥυμός.

(Ἀπόσπασμα)

Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κόψι τοῦ σπαθιοῦ τὴν τρομερή,
Σὲ γνωρίζω ἀπὸ τὴν ὄψι ποῦ βιά μετράει τὴν γῆ.
Ἄπ' τὰ κόκκιλα βγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά,
Καὶ σὰν πρῶτ' ἀνδρειωμένη χαιρε, ὦ χαιρε Ἐλευθεριά!
Ἐκεῖ μέσα κατοικοῦσες πικραμμένη, ἐντροπαλή,
Κ' ἐν στόμα ἐκκατεροῦσες «ἔλα πάλι» νὰ σοῦ 'πῆ.
Ἄργειε νῆρθη ἐκεῖν' ἢ 'μέρα κ' ἦσαν ἔλα σιωπηλά,
Γιατὶ τᾶσκιζε ἢ φοβέρα καὶ τὰ 'πλάκωνε ἢ σπλαγιά.
Δυστυχῆς! Πικρηγορία μόνη σοῦ ἔμεινε νὰ λές,
Περκαμένε μεγαλεῖα καὶ διηγῶντάς τα νὰ κλαῖς.
Κι' ἀκαρτέρει, κι' ἀκαρτέρει φιλελεύθερη λαλιά,
Ἐν κτύπῳ τ' ἄλλο χερί ἀπὸ τὴν ἀπελπισιά·
Κ' ἔλεγεσ πότε, ἄ! πότε βγάνω τὸ κεφάλι ἀπὸ τῆς ἐρμικῆς!
Κι' ἀποκρίνοντο ἀπὸ 'πάνω κλάψαις, ἄλυσσαις, φωναῖς.
Τότ' ἐσθήκωνε τὸ βλέμμα μὲσ' ἔς τὰ κλάσματα θολά,
Καὶ ἔς τὸ βούχο σ' ἔσταζ' αἷμα, πλῆθος αἷμα Ἑλληνικό.
Δ. Σολωμός.

100. Τὸ δεῖπνον τῶν κλεφτῶν.

Εἰς δάση κ' εἰς βράχους κ' εἰς ἄγριον σκοτός,
ἐδῶ ποῦ δὲν θάναται τυράννου σπαθί.
Ἀφῆτε ἄς πύση τῶν ὅπλων ὁ κρότος
καὶ δεῖπνον εἰς θάμνους χλωροὺς ἄς στρωθῆ.

Εἰς κύκλον καθῆστε τὰς φλόσκας γεμίστε,
κι' ὁ δεῖπνος ἄς εἶναι λιτός καὶ μικρός.
Ζοὺν ἄλλοι εἰς ἄλλας τρυφὰς καὶ κραιπάλας,
πλὴν εἶναι ὁ ἄρτος τῶν δούλων πικρός.
Αἶ, κί, τραλαλά, τραλαλά, τραλαλά.

Ἀδέσμευτη εἶν' τῶν βουνοῦν μας ἡ αἴρα,
δουλοῦμεν πετῶμεν ὡσάν ἀετοί.
Τὸ βλέμμα μας φλόγες, τὰ ὅπλα μας μαῦρα,
τὸ βῆμά μας εἶναι θανάτου βροντή.

Εἰς χεῖρας τὸ ξίφος, γελῶμεν ἀψήφως,
μ' ἄγριων τυράννων στρατοὺς καὶ ὄργην.
Κι' εἰς δάση κ' εἰς βάτους κ' εἰς βράχους ἀβάτους,
ἔσχνῶμεν τὴν δούλην καὶ ἀνανδρὸν γῆν.
Αἶ, κί, τραλαλά, τραλαλά, τραλαλά.

Ῥαγκαβῆς.

101. Ὁ κλέφτης.

Μαύρη εἶν' ἡ νύχτις τὰ βουνά, Ἵ τοὺς βράχους πέφτει χιόνι. Ἵ τὰ ἄγρια ἔς τὰ σκοτεινά, Ἵ τὰς τραχεῖαις πέτραις, ἔς [τὰ στενά, Ὁ κλέφτης ξεσπαθώνει.	Πήγαινε φίλα τὴν ποδιὰ Ποῦ δούλοι προσκυνῶνε. Ἐδῶ ἔς τὰ πράσινα κλαδιὰ, Μόν' τὸ σπαθί τους τὰ [παιδιὰ Καὶ τὸ σταυρὸ φιλοῦνε.
Ἵ τὸ δεξιὸ χέρι του γυμνὸ Βαστᾶ ἀτροπελέκι. Παλάτι ἔχει τὸ βουνό, Καὶ σκεπασμα τὸν οὐρανό, Κ' ἐλπίδι τὸ τουφέκι.	Μητέρα, κλαῖς! Ἀναχωρῶ. Νά μ' εὐχηθῆς γυρεῖω. Ἐνα παιδί σου σέ ὕστερῶ Ἵ Ὅμως νὰ ζῆσω δὲν μπορῶ, Τοὺς Τούρκους νὰ δουλεύω.
Φεύγουν οἱ τυράννοι χλωμοὶ Τὸ μαθρὸ του μαχίτη. Μ' ἰδρωτὰ βρέχει τὸ ψωμί, Ἐρεῖ νὰ ζῆση μὲ τιμὴ, Καὶ ν' ἀποθάνῃ ἔρεῖ.	Βαρειά, Βαρειά βουτζίε ἡ γῆ... Ἐνα τουφέκι πέφτει. Παντοῦ τρομάρα καὶ σφαγή, Ἐδῶ φυγή κ' ἐκεῖ πληγή... Ἐσκότωσαν τὸν κλέφτη.

Σύντροφοι ἄσκαποι, πᾶσι,
Τὸν φέρουν λυπημένοι.
Καὶ τραγουδοῦν ὄλοι μὰζι,
» Ἐλεύθερος ὁ κλέφτης ζῆ
Κ' ἐλεύθερος πεθάνει».

Ἄ. Ρ. Ραγκαῶς.

102. Ἡ νέα Ἑλλάς.

Ποῦ ἡ νέα εἶν' Ἑλλάς : ὅπου Ἑλλην εἶνε.
Ὅπου Ἑλληνοσ καρδιά κ' Ἑλληνίς φωνή γλυκεῖα
Εἶνε καὶ Ἀθήνη.

Ποῦ ἡ νέα εἶν' Ἑλλάς : ὅπου κ' ἡ ἀρχαία.
Ὅπου τέχνη κ' ἱστορία ζῶντα ἔστησαν μνημεῖα
Αἰωνίως νέα.

Ὅπου ῥέει ὁ Στρυμὼν καὶ ὁ Ἐβρος ῥέει,
Ὅπου Ἰδὴ, ὅπου Ὅσσα, Ἑλληνοσ λαλεῖται γλῶσσα.
Κ' Ἑλλην ἀναπνεύει.

Ὅπου Αἶμος, Ὀλυμπος, Πήλιον καὶ Τέμπη,
Ὅπου Πίνδος, Πιερία, «Εἰ, Ἑλλάς!» πᾶσα γωνία.
Φῶνημα ἐκπέμπει.

Ἄν ἐχώρισέ ποτε χάριτες καὶ συνθήκη
Τῆς Ἑλλάδος μας τὰ μέλη. ὦ ! νὰ τὰ ἐνώσῃ μέλλει.
Τοῦ Θεοῦ ἡ δίκη.

Ἄγγελος Βλάχος.

103. Ἡ ἀνάμνησις τῆς Πατρίδος.

Ἐδῶ πίσω ἔς τὴν κοιλάδα ἓνα ποταμάκι τρέχει,
Τῶν ἀγρῶν τὴν πρασινάδα, τὸ νερὸ του δροσοβρέχει.
Καὶ κερτακυλᾷ ἡσύχως καὶ μὲ γλύκα μουρμουρίζει
Ὅ γλυκύς του ὄμως ἦχος τὴν καρδιά μου δὲν γεμίσει.
ὦ, ποῦ εἶσαι, ποταμάκι, πῶτρεχες εἰς τὸ χωριὸ μου
Ὅταν ἤμουνα παιδάκι, ποταμάκι ἀγαπητὸ μου !
Ἄχ ! τὰ δένδρα ἐκεῖνα ποῦνε ποῦ σκιαζοῦν τὰ νερά σου,
Ποῦ τὰ νηδύνα ὅπου λαλοῦνε βράδου, βράδου, εἰς τὴν δροσιά σου.
Τέτοια δένδρα κ' ἄλλοῦ ἔχει, κελχοῦν κ' ἄλλοῦ πουλάκια,
Ποταμάκι κ' ἄλλοῦ τρέχει καὶ κυλᾷ τὰ πετραδάκια.
Πλὴν τὰ μάτια τὰ δικά μου, ἀφοῦ εἶμαι εἰς γῆν ξένη,
Τίποτε δὲν τὰ εὐφραίνει... Ἐυχράθηκα ἡ καρδιά μου !

Δ. Βικέλλας.

104. Ἡ Σκλίδα.

Ἄνοιξε τὰ φτερούγιά σου, ἄχυλο περιστέρι
Καὶ θεὸς νὰ πῆς γι' ἀγάπη μου σὲ μακρινὸ σερφερί.
Ἐἶνε μακρὸς ὁ δρόμος σου, ἔπλωσε τὸ φτερό σου
Καὶ σὺρὲ 'ς τὸ καλό.

Καὶ σὰν διαβῆς τὰ σύννεφα, καὶ σὰν τὰ διαπεράσῃς
Καὶ μέσθ' ἔκει ποῦ κἀθόνται τ' ἀστροπελέκια φθάσῃς,
Θυμῆσου, περιστέρι μου, μὴ σοῦ κητὴ τὸ γράμμα
Ὅπου κρατεῖ τὸ γράμμα, καὶ πέση καὶ χαθῆ.

Καὶ σὰν ἰδῆς τὰ κύματα ἀπὸ Ψηλὰ ν' ἀφρίζουν,
Καὶ νὰ κτυποῦν καὶ νὰ βογγοῦν τῆ γῆ νὰ φοβερίζουν.
Μὴ γελαστῆς, πουλάκι μου, νὰ πῆς ἐκεῖ σιμὰ τους
Τὰ δόλια τὰ νερά τους θὰ βρέξουν τῆ γραψῆ.

Ἐἶνε τὰ κύματ' ἀσπλαγγνα, πάντα νερὸ διψοῦνε
Κ' ἐπάνω σου θὰ πέσουνε σκληρὰ νὰ καταπιοῦνε,
Τὰ δάκρυα ποῦ ἐστέναζε εἰς τὸ χαροτὶ μου ἄνω,
Ἄχ! κάλλιο ν' ἀποθάνω πρὸς νὰ μὴ τὰ ἰδῆ.

Κ' ἂν ἴσως μέσ' 'ς τὸ δρόμο σου ψηλὰ μέσ' 'ς τὸν κίθερα,
Πιστὸ περιστερᾶκι μου, τὴν ἀνοιξὶ μιά μέρα,
Τὰ χελιδόνια τ' ἄχρα σοῦ τύχη ν' ἀπαντήσῃς,
Νὰ μοῦ τὰ χαιρετήσῃς, μ' ἓνα γλυκὸ φιλή.

Καὶ νὰ τοὺς 'πῆς ποῦ βροῖσκουμι πῶς ἡ καρδιά μου τρέμει,
Πῶς χάνονται τὰ νειάτ' μου σὲ τούρκικο χαρῆμι.
Καὶ πὲς τὸ πικρῆύρι μου νὰ μὴ τὸ λησμονήσουν
Καὶ νᾶρθουνε νὰ στήσουνε σημά μου μιά φωλιά.

Κ' ἂν ἴσως κι' ἀποστάσῃς καὶ ταῦρος δειλιακμένε,
Κι' ἀπὸ χειμῶν' ἀνέλπιστον τὰ ἰδῆς κυνηγημένα,
Θυμῆσου, περιστέρι μου, τὴν ῥάχι σου νὰ στρώσῃς,
Καὶ τὰ φτερά ν' ἀπλώσῃς ἄσ' ἀκαχίου πικριά.

Κ' ἐκεῖ ποῦ θ' ἀρμενίζετε καὶ θὰ κρυφομυλῆτε
Καὶ μυστικὰ τὸν πόνο σας καθένα θὰ διηγῆται,
Θυμῆσου, περιστέρι μου, νὰ πῆς 'ς τὰ χελιδόνια,
Πῶς ἔφυγαν δυὸ χρόνια ὅπου 'μκι 'ς τῆ σκλαβιά.

Ἄρ. Βαλαωφίτης.

105. Ἡ Δέσπω.

» Ἄχὸς βαρὺς ἀκούεται, πολλὰ τουφέκια πέφτουν.
Μῆνα σὲ γάμο ῥίχνονται, μῆνα σὲ χαρᾶκοπι:

«Οὐδὲ σὲ γάμο βίγνονται, κί' οὐδὲ σὲ χροακόπι·
Ἡ Δέσπω κάνει πόλεμο μὲ νύφκισ κί' μ' ἀγγόνικ.
Ἄρβκνίτικ τὴν πλάκωσε 'ς τοῦ Δημουλά τὸν πύργο.
Γιόργκινικ, βίξε τ' ἀμακτκ' δὲν εἶν' ἐδῶ τὸ Σούλι·
Ἐδῶ 'σαι σκλάβκ τοῦ Πασά, σκλάβκ τῶν Ἀρβκνίτικων».
«Ἡ Δεσπ' ἀφένταϊς Λιάπηδες δὲν ἔκαμε, δὲν κάνει!»
Δαυλί 'ς τὸ χέρι ἄρπαξε, κόρκικ κί' νύφκικ κρᾶζει·
«Σκλάβκικ, Τούρκων μὴ ζήσωμε· παιδιὰ μου, ἀγκλιισθῆτε!»
Χίλικ φουέκικ ἀνάβανε κί' ὄλιικ φωτικ γενθῆκν.

Δημῶδες.

106. Ὁ Σκυλλοδῆμος.

Ὁ Σκυλλοδῆμος ἔτρωγε 'ς τὰ ἔλκκ' ἀπὸ κάτου,
Κ' αὐτοῦ πρὸς τὰ χροακικτκ περνοῦσαν δυὸ διαβάτικς·
Εἶχαν τὰ γένεικ μακροά, τὸ πρόσωπό τους μακρο,
Κοντά του ἰστάθησαν κ' οἱ δυὸ, κί' τότε χαιρετοῦνε.
«Καλή σου μέρκ, Δῆμό μου». Καλῶς τους τοὺς διαβάτικς.
«Διαβάτικς, πῶς τὸ ζερετε, πῶς εἶμ' ὁ Σκυλλοδῆμος;»
«Φέρνομε χαιρετίσικτκ ἀπὸ τὸν ἀδερφό σου».
«Διαβάτικς ποῦ τὸν εἶδατε ἐσεῖς τὸν ἀδερφό μου;»
«Σ' τὰ Γιάννικ 'ς τὴ φυλακὴ τὸν εἶδαμε κλεισιμένον,
Εἶχε 'ς τὰ χέρικ σίδερκ, κί' κλάπικς 'ς τὰ ποδάρικ».
Ὁ Σκυλλοδῆμος δάκρουσε, πετιέτικ γιὰ νὰ φύγη.
«Ποῦ πάγικς, Δῆμό μου ἀδερφέ, ποῦ πάγικς κί' κεπετάνικς;»
«Τὸν βγάξω ἀπὸ τὰ σίδερκ, ἢ πάω κ' ἐγὼ μὲ δαῦτον!·
«Ἐγὼ μαι τ' ἀδερφάικ σου! ἔλκ νὰ φιλοῦμε».
Κ' ἐκεῖνος τὸν ἐγνώρικσε 'ς τὰ χέριά του τὸν πῆρε,
Γλυκὰ κ' οἱ δυὸ φιλήθηκν 'ς τὰ μάτικ κί' 'ς τὰ χεῖλικ,
Κί' ὁ Δῆμος τὸν ἐρώτησε κί' ὁ Δῆμος τὸν ῥωταεῖ·
Κάθου, ἀδερφέ, κάθου πιστέ, κ' ἔλκ μολόγησέ μικς,
Πῶς ἔκαμεκ κ' ἐγλύτωσεκ ἀπὸ τοὺς Ἀρβκνίτικς;
«Νύκτικ τὰ χέριά μου ἔλυσκ, κ' ἐτσάμισκ τῆικ κλάπικς,
Κ' ἐσύνηρικ τκ σίδερκ κ' ἐβρίγηρικ 'ς τὸ Βάλτο,
Ἐκεῖ βρῆκ ἓνα μονόξυλο κ' ἐπέροσκ τὴ λίμνικ,
Προφῆς τὰ Γιάννικ ἄφησκ, κί' τὰ λαγγάδικα πῆρα».

Δημῶδες.

107. Ὁ Δῆμος κί' τὸ κίρνοφύλικ του.

Ἐγέρσκ, μωρὲ παιδιὰ! Πενῆντα χρόνονς κλέφτικς
Τὸν ὕπνο δὲν ἐχόρτασκ, κί' τὴρ' ἀποστκμένικς

Θέλω νά πάω νά κοιμηθῶ. Ἰστέρεψ' ἡ καρδιά μου,
Βρούσι τὸ κίμα τῶγυρα, σταλαγμακτιὰ δὲν μένει.
Θέλω νά πάω νά κοιμηθῶ. Κόψτε κλαρεὶ ἀπ' τὸ λόγγο
Νᾶναι γλωρὸ καὶ δροσερό, νᾶναι ἀνθὺς γεμάτο,
Καὶ στῶστε τὸ κρεββάτι μου καὶ βάλτε με νά πέσω.
Ποιὸς ἔξερε ἀπὸ τὸ μνήμα μου τί δένδρο θά φυτρώσῃ !
Κι' ἂν ξεφυτρώσῃ πλάτανος, ἔς τὸν ἴσκιό του ἀπὸ κάτω
Θᾶρχωνται τὰ κλεφτόπουλα τᾶρμακτι νά κορυμάνε,
Νὰ τραγουδοῦν τὰ νειάτα μου καὶ τὴν πάλληκαριὰ μου.
Κι' ἂν κυπαρίσσι ὠμορρο καὶ μακροφορεμένο,
Θᾶρχωνται τὰ κλεφτόπουλα τὰ μιλὰ του νά πικρύνουν
Νὰ πλένουν ταῖς λαβομακτιαῖς, τὸ Δῆμο νά σχωρᾶνε.
Ἐφαγ' ἡ φλόγα τᾶρμακτι, οἱ χερόνι τὴν ἀνδρεία μου.
Ἦθελε ἔ' ἐμένεχ ἡ ὥρα μου. Παιδιά μου, μὴ μὲ κλάψτε.
Τ' ἀνδρειωμένου ὁ θάνατος δίνει ζωὴ ἔς τὴ νεότη.
Σταθῆτ' ἔδῳ τριγύρω μου, σταθῆτ' ἔδῳ σιμά μου,
Τὰ μάτικι νά μοῦ κλείσετε, νά πᾶτε τὴν εὐχὴν μου.
Κ' ἐν' ἀπὸ σᾶς τὸ νεώτερο ἄς ἀνκθῆ ἔς τὴ βράχη,
Ἄς πάρη τὸ τουφέκι μου, τὸ ἔξινο κρουσφύλι,
Κι' ἄς μού το ρίξῃ τρεῖς φορές καὶ τρεῖς φορές ἄς σκούξῃ :
« Ἰ γέρο-Δῆμος πέθανε, ὁ γέρο-Δῆμος πάει ».
Θ' ἀναστενάξῃ ἡ λαγκαδιά, θενά βουγγίξῃ ὁ βράχος,
Θὰ βρογομήσουν τὰ στοιχειά, αἱ βουσαῖς θὰ θολώσουν.
Καὶ τ' ἀγεράκι τοῦ βουνού, ὅπου περᾷ δροσάτο,
Θὰ ξεφυγήσῃ, θὰ σβυσθῆ, θὰ ρίξῃ τὰ φτερά του,
Γιὰ νά μὴ πάρη τὴ βοή ἄθελε καὶ τὴν φέρη
Καὶ τήνε μάθη ὁ Ὀλυμπος καὶ τὴν ἀκούσῃ ὁ Πίνδος,
Καὶ λυώσουνε τὰ χιόνια τους καὶ ξερχθοῦν οἱ λόγγοι.
Τρέχῃ, παιδί μου, γρήγορα, τρέχῃ ψηλά ἔς τὴ βράχη
Καὶ ρίξε τὸ τουφέκι μου. Ἰς τὸν ὕπνον μου ἐπάνω
Θέλω γιὰ ὕστερη φούξ ν' ἀκούσω τὴ βοή του ».

Α. Βαλαωρίτης.

108. Ὁ ἀποχαριτισμὸς τοῦ κλέφτου.

« Μάννα, σοῦ λέω δὲν ἔμπορῶ τοὺς Τούρκους νά δουλεύω,
δὲν εἰμπορῶ δὲν δύνκαμι, ἐμάλλιασ' ἡ καρδιά μου.
Θὰ πάρω τὸ τουφέκι μου νά πᾶ' νά γίνω κλέφτης,
νά κατοικήσω ἔς τὰ βουνά καὶ ἔς ταῖς ψιλὲς βράχουλας
νάχω τοὺς λόγγους συντροφιά, μὲ τὰ βουνά κουθέντα,
νάχω τὸν οὐρκινὸν σκεπὴ τοὺς βράχους γιὰ κρεββάτι,
νάχω μὲ τὰ κλεφτόπουλα καθημερινὸ λιμέρι.
Θὰ φύγω, μάννα, καὶ μὴν κλαῖς, μόν' δός μου τὴν εὐχή σου,

κ' εὐχῆσου με, μαννοῦλά μου Τούρκους πολλοὺς νὰ σφάζω,
 καὶ φύτευσε τριαντάφυλλα καὶ μαῦρο καρυσφύλλι
 καὶ πότιζέ τ'α ζάχαρι καὶ πότιζέ τ'α μύσχο·
 κ' ὅσο π' ἀνθίζουν, μάννα μου, καὶ βγάνουνε λουλούδια,
 ὁ γυιὸς σου δὲν ἀπέθανε μόν' πολεμάει τοὺς Τούρκους.
 Κι' ἂν ἔλθ' ἡμέρα θλιβερή, ἡμέρα φορηκωμένη,
 καὶ μακροθὺν τὰ δύο μαζί καὶ πέσουν τὰ λουλούδια,
 τότε κ' ἐγὼ θὰ λυθῶθ' αὐτὰ μαῦρα νὰ φορέσης».

Δώδεκα χρόνια ἔπερσαν καὶ δέκα πέντε μῆνες
 π' ἀνθίζαν τὰ τριαντάφυλλα καὶ ἀνοίγαν τὰ μπουμπουκία.
 Καὶ μιὰν ἀγῆ ἀνοιξιὰτικὴ, μιὰ πρώτη τοῦ Μαΐου,
 ποῦ κελκιδούσαν τὰ πτηνὰ καὶ ὁ οὐρανὸς ἔγελοῦσε,
 μὲ μιὰς ἀστέρου καὶ βροντῆ καὶ γίνεται σκοτάδι·
 τὸ καρυσφύλλι ἐστένιζεν, ἡ τριαντάφυλλα δακρῦζει...
 μὲ μιὰς ζεαθήρικαν τὰ δύο κ' ἐπέσαν τὰ λουλούδια.
 Μαζί μ' αὐτὰ ἔσφισθη καὶ ἡ δόλια του μαννοῦλα.

Δημιῶδες.

109. Ἡ καταστροφὴ τῶν Ψαρῶν.

Ἐ τῶν Ψαρῶν τὴν ὀλόμαυρη ράχη
 Περπατῶντας ἡ δόξα μονάχη,
 Μελετᾷ τὰ λαμπρὰ πηλληκάρια,
 Καὶ ἔς τὴν κόμη στεφάνι φορεῖ
 Γενομένο ἀπὸ λίγα χορτάρια,
 Ποῦχον μείνει ἔς τὴν ἔρημην γῆ.

Δ. Σολωμός.

110. Ἡ κόρη τοῦ Ἰωάννου Γαλάτη.

Τοῦ Ἰωάννου Γαλάτου κόρη,
 Παιδίσκη μόλις ἑπτὰ ἔτων,
 Τὸν ἠκολούθει κατὰ τὰ ὄρη
 φεύγοντα πλῆθος στρατιωτῶν.
 Ἡ μαύρης μαίρας Αἰκατερίνη,
 Αὐτὴ ὠχρόλευκος ὡς σελήνη,
 Ἔρωσ ὡς Ἥθῃ ἐνδεδιμένος.
 «Πατέρα!» ἔκραζε μὲ κλυθμῶναι·
 Εἰς πᾶν ἐκεῖνος αἰσθηματίζετο,
 Δὲν εἶχεν ὄρα καὶ ὀφθαλμῶναι.

Πηδῆσας βράχους, πλεύσας ἀθύσσους
Ἐσώθη μόλις εἰς ἄλλην γῆν.
Ἄλλὰ τοῦ τέκνου του τῆς ἀλύσσους
Καὶ τῆς συζύγου του τὴν σφαγὴν.

Ἐκείθεν ἔμειθεν. Ὀκτὼ χρόνους
βραθεῖς ἀκούων κροδίεσι πόνους,
Δι' ἐν τὸν κόσμον πλάσμα ἡρώτα
Κ' ἔκραζε· «Κόρη μου πόθεινή !
«Εἰς τὰ σκληρά μου ἀκόμα ὦτα
ἢ παιδική σου ἔχει φωνή».

Καὶ εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἀσίας
Τὰ βήματά του περιπλανῶν,
Παρὰ τὰ Μύλασα τῆς Καρίας
Τὸ περιζήτητον εὔρεν ὄν.

Ἐκεῖ, τὸν εἶπεν, ἡ λυπημένη
Ἐκεῖ ὀλίγας κίβδας ποιμαίνει.
Ἄλλαξοπίστησεν ἡ ἀθλίη
Ἵπὸ κῦθέντας Ὀθωμανούς,
Πλήν τὴν ἐκόλασεν ὀργὴ θεῖα,
Κ' ἐκλείψει πάσχει αὐτῆς ὁ νοῦς.

Εἰς ἄκραν ἔστεκε καὶ πρὸς ἓνα
Ἐκλίνε κάτω αὐτὴ κρημνόν,
Ὅμιχα στρέφουσα πλανημένα,
Ὅταν ἐκεῖνος ἦλθε θρηῶν·
«Αἰκατερίνη ! τέκνον μου !» κράζει.
»Αἰκατερίνη ! πάλιν φωνάζει.

Ἄλλὰ ἡ νέα δὲν εἶχεν ὦτα
καὶ ὡς ἐλίχρυσος μακρυθεῖς,
Εἰς τὰ ὄχρα τῆς πλανῶνται νῶτα
Πλεξίδες δύο κόμης ζακνῆς.

»Αἰκατερίνη ! δὲν μὲ λυπεῖσαι : »

Ὁ Γέρον λέγει ὁ θλιβερός.

«Πατήρ σου εἶμι δὲν μ' ἐνθυμεῖσαι ;

»Τόσον μὲ ἤλλαξεν ὁ καιρός ;

»Τοῦ χωρισμοῦ σου μ' ἔχει ὁ πόνος

»Ἀλλοιωμένον, ὅχι ὁ χρόνος...

»Σ' ἔχωκα βρέφος, σ' εὕρισκω νέαν·

»ὦ γηρατεῖά μου εὐτυχῆ !

»Τὴν πόθεινήν σου διψῶσα θέαν,

»Ἦλθ' εἰς τὰ χεῖλη μου ἡ ψυχὴ !

Οὐτ' ἐκινήθη, οὐτ' ἐθερμάνθη,
Αὐτῆ, ὡς κρύα πέτρα βουνῶν
Καὶ οὐτ' ἐνόησεν, οὐτ' ἠσθάνθη.
Ἄλλ' εἰς τὸν ἀσπλαγγνόν οὐρανὸν
Ἦψωσε μόνον βλέμμα γαλήνης
Κ' ἔψαλλεν ἄσμα παραρρυσίνης :

«Τὸ ἄγιόν μου μῦρον μ' ἐπῆραν
οἱ κίμοβόροι Ὀθωμανοί!
»Τὴν οὐρανίαν μ' ἐκλείσιν θύραν,
»Δὲν εἶμαι πλέον Χριστιανή!»

Κ' ἐκεῖνος ἐκράξε· «Τριστάθλιε!
»Μὴ ψάλλης πλέον· φρίττω φρίττω!
»Ἀπεμώρανθης, καὶ ἡ κίτις
»Τῆς δυστυχίης σου εἴμ' ἐγώ!»

Βρυκτυπῶντα μέτωπον, στήθε,
Αὐτῆ τὸν εἶδε καὶ ἀπεκρίθη,
»Τὸ ἄγιόν μου μῦρον μ' ἐπῆραν
οἱ κίμοβόροι Ὀθωμανοί!
»Τὴν οὐρανίαν μ' ἐκλείσιν θύραν
»Δὲν εἶμαι πλέον Χριστιανή!»

Ἐγίναν δυο οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς
Πηγαὶ δακρύου τῆς φρεσῶς.
Τὸ τελευταῖον ἡ ἐρημίτις
Σημεῖον ἔκμαε τοῦ στυχοῦ.
Καὶ εἰς τὰ βάραιρα ἐκρημίσθη,
Καὶ ὁ ψαλμὸς τῆς συνεβούθισθη·
«Τὸ ἄγιόν μου μῦρον μ' ἐπῆραν
οἱ κίμοβόροι Ὀθωμανοί,
»Τὴν οὐρανίαν μ' ἐκλείσιν θύραν
»Δὲν εἶμαι πλέον Χριστιανή!»

Καὶ ὁ πατήρ τῆς· «Μὲ ἀπεσπάρθη
ἀπὸ τοῦς κόλπους τῆς τοῦς γυμνοῦς.
»Καὶ τὸν πατέρα τῆς κατηράσθη
»Καὶ εἰς ἀθύσσους καὶ εἰς κρημνοῦς.
»Μ' ἔφυγε, δίχως νά με γνωρίσῃ!
»Μ' ἔφυγε, δίχως νά μ' ἐλεήσῃ!
»Ὀλην ἐπάνω μου τὴν ὀργὴν σου,
»Ὀλην ἐξήντησας, οὐρανέ!
»Ὀλην ἐπάνω μου τὴν γοργὴν σου
»Φλόγα ἐκένωσας κεραινέ!»...

Ἄλ. Σοῦτσος.

III. Ὁ βράχος καὶ τὸ κῦμα.

(Ἀλληλογορία)

«Μέριξτε, βράχε, νὰ διαβῶ», τὸ κῦμ' ἀνδρειωμένο
Λέγει ἔς τὴν πέτρα τοῦ γυκλοῦ, θηλό, μελινιζμένον.
«Μέριξτε, μέσ' ἔς τὰ στήθη μου ποῦ ἦσαν νεκρὰ καὶ κρυὰ
«Μαῦρος βοριάς ἐφώλιξε καὶ μαύρη τρικυμία.
«Ὅταν ἐρχόμουν σιγά, δειλό, προκαχρμένο,
«Καὶ σῶγλειφα καὶ σῶπλενα τὰ ποδιὰ δουλωμένο,
«Περήφανα μ' ἐκύτταζες κ' ἐφώναζες τοῦ κόσμου
«Νὰ ἰδῆ τὴν κατὰφρόνησι ποῦ 'πάθεν' ὁ ἄφρός μου.
«Ὅμως ἐγὼ κρυφά, κρυφά, ἐκεῖ ποῦ σ' ἐφιλοῦσα,
«Μέρα καὶ νύχτα σ' ἐσκαπτα, τὴ σάρκα σου ἐδαγκοῦσα.
«Σκύψε νὰ ἰδῆς τὴ ῥίζα σου ἔς τῆς θάλασσης τὰ βῦθη,
«Τὰ θέμελά σου τ'ἄφακα, σ' ἔκαμα κροσολίθι.
«Μέριξτε, βράχε, νὰ διαβῶ ! Τοῦ δούλου τὸ ποδάρι
«Θά σε πατήσῃ ἔς τὸ λακμό... Ἐξύπνησα λιοντάρι!»...
Ὁ βράχος ἐκοιμώτανε. Ἐ τὴν κατὰχηνὶ κρυμμένον.
Ἀγκίσθητος σοῦ φαίνεται, νεκρὸς σαβανωμένον.
Τοῦ φώτιζαν τὸ μέτωπο, σχισμένο ἀπὸ ρυτίδες.
Τοῦ φεγγαριοῦ, ἀπὸ χλωμό, μισόσβυστες ἀχτίδες.
Ὀλόγυρὰ του ὀνειράτα, κατάρκας ἀνεμίζουνα,
Καθὼς ἀνεμυδέρουνε καὶ φτεροθοροβοῦνε,
Τὴ δυσωδία τοῦ νεκροῦ τὰ ἄρνια ἂν μυριστοῦνε.
Τὸ μούγγρισμα τοῦ κύματος τὴν ἀσπλάγχνη φοβέρα
Χίλιαι φορὰς τὴν ἄκουσε ὁ βράχος ἔς τὸν κίθερα
Ν' ἀντιβῶ τρομαχτικὰ, χωρὶς κἂν νὰ ζυπνήσῃ,
Καὶ σήμερον ἀνατρίχισσε, λές θὰ λιγοψυχῆσῃ.
«—Κῦμα, τί θέλεις ἀπὸ με καὶ τί με φοβερίζεις ;
«Ποῖος εἶσαι σὺ κ' ἐτύλιμησε ἀντὶ νὰ με δροσίξῃς ;
«Ἀντὶ με τὸ τραγοῦδι' σου τὸν ὕπνο μου νὰ εὐφραίνῃς ;
«Καὶ με τὰ κρυὰ σου νερὰ τὴ φτέρνα μου νὰ πλένης,
«Ἐμπρὸς μου στέκει φοβερὸ μ' ἄφρους στεφανωμένο ;
«Ὅποιος κ' ἂν εἶσαι, μάθε το' εὐκόλα δὲν 'πεθάνω».
«—Βράχε, με λέν' ἐκδίχησι. Μ' ἐπότισεν ὁ χρόνος
«Χολὴ καὶ κατὰφρόνησι μ' ἀνέθρεψεν ὁ πόνος.
«Ἦμουν δάκρυ μὴ φορὰ, καὶ τώρα, κύτταξέ με :
«Ἐγειναι θάλασσα πλατειά, πέσε προσκύνησέ με'
«Ἐύπνησε τώρα σὲ ζητοῦν τοῦ ἔθῃ μου τὰ γνάρια....
«Μ' ἔκαμες ζυλοκρέββατο, με' ὀφρωσες κουφάρια....
«Σὲ ξένους μ' ἔρριξες γυκλούς.... Τὸ ψυχμαχῆμά μου
«Τὸ περιέλασαν πολλοὶ καὶ τὰ παθήματά μου
«Τὰ ὀφρακκέψανε κρυφὰ με τὴν ἐλεημοσύνη.

«Μέριξσε, βράχε νὰ δικθῶ, ἐπέρασε ἡ γαλήνη,
«Καταποτῆρας εἰμ' ἐγώ, ὁ ἄσπονδος ἐχθρός σου.

«Γίγαντες στέω ἐμπρός σου».

Ὁ βράχος ἐθουβάθηκε τὸ κύμα ἔς τὴ ὄρμῃ του
Ἐκαταπόντισε μὲ μιᾶς τὸ κούφιο τὸ κορμὶ του
Χάνεται μὲς ἔς τὴν ἄβυσσο, κρύβεται, σβύεται, λυώνει,

Ἵσάν νῆταν ἀπὸ χιόνι.

Ἐπάνωθι τοῦ βόγγυζε γιὰ ἄλιγο ἀγριωμένη
Ἡ θάλασσα κ' ἐκλείστηκε... Τώρα δὲν ἀπομένει
Ἵ τὸν τόπο ποῦ ἦταν τὸ στοιχειῶ κανεὶς παρὰ τὸ κύμα,
Ποῦ πικίξει γαλανόλευκο ἐπάνω ἀπὸ τὸ μνημ.α.

Α. Βαλαωρίτης.

112. Εἰς τὴν 25 Μαρτίου.

Ἵσάν τὴν σπιθα κρυμμένη ἔς τὴ σπάχτη
ἐκρυβόπουν γιὰ ἄμις Ἐλευτεριά.

ἽΗθ' ἡ ἄμερα, πετιέται ἀνάφτει
ἐξανόχθη σὲ κάθε μεριά.

ἽΗθ' ἡ ἄμερα φωνάζαν τὰ χεῖλη,
ποῦ κλεισμένα τὰ εἶχ' ἡ σιλαιδιά,

Καὶ μὲ μιᾶς ἐπετάχθησαν χίλιοι
καὶ ἄλλοι χίλιοι πετιῶνται μὲ μιᾶ.

Τρέχουν ἄματ' ἀρπάζουν μὲ βία
τὸ σταυρὸ ἔνας σημαία βαστᾷ.
Κ' αἱ γυναῖκες, παιδιὰ, τοὺς φωνάζουν,
ὄρισθῆτε γιὰ τὴν Ἐλευτεριά.

Τούτ' ἡ ἄμερα, π' ὁ Θεὸς εἶχε στείλει
τὸν Υἱόν του ἔς τὸν κόσμον γιὰ ἄμις,

Τούτ' ἡ ἄμερα, ἀδέρφια καὶ φίλοι,
εἶν' ἡμερα μεγάλης χαρᾶς.

Ἵσάν θεοὶ ὅλοι ὠρμήσανε τότε,
ἄμπαινουν μέσα εἰς τὴν ἐκκλησιά,
Συγχωροῦνται, τσ' ἀγκάλας ἀνοίγουν,
πέρνουν ὅλοι τὴν θεῖα βλογαῖα.

Τί βλογαῖα ἦτον ἐκεῖνη ἡ θεῖα !
τῶν Ἐλλήνων ἀνάφτ' ἡ καρδιά,
Τὸ σταυρὸ γιὰ βοήθεια ἔχαν πάντα
κ' ἀποκτῆσαν μ' αὐτὸν Ἐλευτεριά.

Δ. Σολωμός.

113. Ἡ ἄλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἦπῃρην τὴν Πόλι, Ἦπῃρην τὴν, Ἦπῃρην τὴν Σαλονίκη,
 Ἦπῃρην καὶ τὴ Ἁγιά-Σοφιά, τὸ μέγα μοναστήρι,
 Ποῦγε τρικλῶσι σήμαντρα κ' ἐξῆντα δυὸ καμπάνκις,
 Κάθε καμπάνα καὶ παπῆς, κάθε παπῆς καὶ Διάκος.
 Σιμὰ νὰ βγοῦνε τὰ Ἁγία κ' ὁ Βασιλεὺς τοῦ Κόσμου,
 Περιστερὰ κατέβηκεν ἀπὸ τὰ μεσουράνια·
 — «Πάψετε τὸ Χερουβικό, κ' ἄς χαμηλώσουν τ' Ἁγία!
 «Παπάδες, πάρτε τὰ ἱερά, κὶ σεῖς κερὰ σβυστήτε,
 Γιατ' εἶναι θέλημα Θεοῦ ἡ Πόλι νὰ τουρκέψη.
 «Μόν' στεῖλε λόγο 'ς τὴ Φραγκιά νὰ ῥθοῦν τρεῖς κερὰβις,
 «Τῶνα νὰ πάρη τὸ Σταυρὸ καὶ τᾶλλο τὸ Βαγγέλιο,
 «Τὸ τρίτο τὸ καλλύτερο, τὴν Ἁγία Τράπεζά μας,
 «Μὴ μᾶς τὴν πάρουν τὰ σκυλιὰ καὶ μᾶς τὴν ἐμολύνουν.»
 Ἡ Δέσποινα ἐταράχτητε, κ' ἐδάκρυσαν ἡ κόρες!
 — «Σῶψτε, Κυρά Δέσποινα, κὶ σεῖς κόρες μὴν κλιζίτε·
 «Πάλι μὲ χρόνους, μὲ καιροὺς, πάλι ἴδικά σας εἶναι.»

Δημῶδες.

114. Προτρεπτικόν.

Σηκωθῆτε, σηκωθῆτε	Εἰς τὸ βῆμα τὸ ταχύ σας
ἀπ' τὸν ὕπνο τὸν βαθύ,	καὶ στὴν λόγχην τὴν βαριά,
κ' ἐμπρὸς ὄλοι μὴ ἀργῆτε	ἄς ἀναστηθοῦν μαζὺ σας
τὸ τουφεκὶ τὸ σπαθί.	δάσα πόλεις καὶ χωριά.

Φθάνουν πλέον τόσσι χρόνοι
 ἔντροπιχσμένοι παπεινοί,
 ποῦ τὸ αἶσχος μᾶς πλκκῶνει
 κ' ἡ ψευτιά μᾶς τυραννεῖ.

115. Ἑλληνογ ἄσμα.

Ὁ πρὸ τῆς τυραννίδος	Ὁ πλοῦτος τί σημαίνει;
τὴν κεφαλὴν του κλίνων,	καὶ ἡ ζωὴ ἐπίσης,
ἀνάξιος Ἑλλήνων	εἰς φέροντα ἀλύσεις
βλαστὴς νὰ λογισθῆ.	κ' ἐσθῆτα δουλικὴν;
Προδότης τῆς Πικτιδος	Τὸν Ἑλληνα θεμαίνει
καὶ ἀσπανδος ἐχθρὸς Της,	τὸ πῦρ ἐλευθερίας.
ὕπερ ἐκείνης ὄστικ	προκρίνει τῆς δουλείας
τὸ ξηρὸς δὲν ζώσθῆ.	συνδῶνα νεκρικὴν.

116. Παράνεσις τῆς Πατρίδος

πρὸς τὰ τέκνα τῆς.

"Αν κἴποτε ἀπέτυχες δὲν πρέπει νὰ λυπησῶ.
Θάρρει καὶ θάλλῃ ὁ καιρὸς νὰ δείξῃς ποῖος εἶσαι.
Μὲ τὸ ντουφέκι 'ς τὸ πλευρό, μὲ τὸ σπαθί 'ς τὸ χέρι,
Νὰ πέσης μέσα 'ς τὴ φωτιά εἰς τῶν ἐχθρῶν τ' ἄσκηρι.
Τὴν ἐκ τῆς ἥπτης ἐντροπὴν νὰ πλύνῃς μὲ τὸ αἷμα,
Τὴν λευθερίαν τῶν ἀδελφῶν νὰ πάρῃς τιμημένα.
Νὰ στήσῃς τὴν σημαίαν μου τρισένδοξον 'ς τὴν χώρα.
"Ὅπου σκλαβιῆς βαρὺς ζυγὸς ὑπάρχει ὡς τὰ τώρα.

Κ. Λάσκαρης.

117. Προτρεπτικόν.

Ἑλλήνων παῖδες, σπεύσατε! ἰδοὺ καιρὸς καὶ ὦρα,
ν' ἀναφρονῶμεν ἥρωες 'ς τὸν κόσμον πάλιν τώρα.
Νέοι, παῖδιὰ καὶ γέροντες, μικροὶ τε καὶ μεγάλοι,
τὸ σῶμα νὰ ἀσκήσωμεν, ἡ ὦρα δὲν εἶν' ἄλλη.
Ἐνθουσιάζετε ὅλοι σας τί ἦτον ἡ Ἑλλάς μας!
καὶ ἴδετε μὲ δάκρυα τὰς τύσας συμφορὰς μας.

118. Ὁ Ἕλληρ τῆς Μακεδονίας.

Σὰν δὲν κόπτει τὸ σπαθί μου, ἡ αἰχμὴ σὰν δὲν τρυπάει,
ἡ ψυχὴ δὲν λησιμονάει πῶς ἐπλάσθ' Ἑλληνική. (δίς).
Τῶν ἐχθρῶν μισῶ τὰ δῶρα, δὲν τὰ θέλω ἄς τὰ κρατοῦνε,
τοὺς μισῶ! κί' ἄς μὲ μισοῦνε· προτιμῶ τὴν φυλακὴν. (δίς).
Τοῦ βουλγαρισμοῦ ἡ ψῶρα Μακεδόναν δὲν μολύνει.
οὐδὲ τὸν ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν Ἑλληνισμόν. (δίς)
Εἶμαι Ἕλληρ, τὸ κρυγῶμαι· ζεύρω τὴν καταγωγὴν μου,
κί' ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ μου ἐλευθερῶς πάντῃ ζῆ. (δίς).

119. Ὁ ἐπίστρατος.

Ὁ ἐπίστρατος ἂν θέλῃ ἡ Πατρίς νὰ δοξασθῇ,
ὅταν προσκληθῇ 'ς τὰ ὄπλα πρέπει ἐν σπουδῇ νάλλῃ,
ἔχων εἰς τὸν νοῦν του ὅτι, θὰ ποθᾶνῃ μιὰ φορὰ.
γιά τὴν δόξαν τῆς Πατρίδος ἄς πεθᾶνῃ μὲ χαρὰ.
Μέσα 'ς τὴν βροντὴν τῶν ὄπλων, 'ς τοῦ πολέμου τὴν βουή,
τὸ ἀμάραντον στεφάνι ὁ ἀνδρεῖος θὰ εὐρῆ.

θ' ἀνγκράβη δε ἡ δόξα τῶνομά του ἐς αἰεί,
ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀνθρώπων ἀλησμόνητον νὰ ζῆ.

Κ. Λάσκαρης.

120. Γὰρ τὴν Πατρίδα.

Δὲν θέλω πλέον νᾶχω πλούτη, δόξαν καὶ τιμὴν.
τὴν Πατρίδα μ' ὅταν βλέπω ἠττημένην, ταπεινὴν.
"Αἰ Θεέ, Θεέ, Θεέ μου, δός μου πάλιν τὴν στιγμὴν,
εἰς τὸν πόλεμον νὰ τρέξω γιὰ τοῦ Ἔθνους τὴν τιμὴν.
"Ἐν καὶ μόνον εἰς τὸν νοῦν μου αἰωνίως θὰ κρατῶ,
χάριν Σοῦ, Πατρίς γλυκεῖα, τὴν ζωὴν μου νὰ ψηφῶ.
Δὲν μὲ μέλλει ν' ἀποθάνω, δὲν μὲ μέλλει νὰ χαθῶ,
ἀρκεῖ μόνον Σέ, Πατρίς μου, δοξασμένην νὰ ἰδῶ.

Κ. Λάσκαρης.

121. Ἡ Ἑλληνικὴ νεότης.

Εἶν' ἡ νεότης μας, παιδιὰ, ὄραϊα,
ἔχει μέσα φλόγα ἐθνικὴ
ποῦ τὴν κάμνει νὰ 'νε θρακαλέα
ποῦ τὴν κάμνει πατριωτικὴ.
Στήθη εὐγενῆ ὅπου ἡ φωνή,
ἀντηχεῖ τοῦ ἔθνους ἡ σεμνή. (δίς).

"Ἐχει Ἔθνος νὰ ὑπερασπίσῃ
καὶ Πατρίδα καὶ ἅγιο Σταυρό,
Δοξασμένο θέλει νὰ τ' ἀφήσῃ
τ' ὄνομα ἐκεῖνο τὸ λαμπρό.

Καὶ θὰ πολεμῇ πᾶσα τὴ στιγμὴ,
νὰ γενῆ τοῦ Ἔθνους ἡ τιμὴ. (δίς).

Εἶν' ἡ δάφνη τῶν προγόνων κτῆμα
'ς τῆς Ἑλλάδος βγαίνει τὰ βουνά.

Τῶν ἡρώων μας κοσμεῖ τὸ μνημα,
καὶ εἰς αὐτὴν ἡ δόξα δὲν γερνᾷ.

"Ανεμος περνᾷ καὶ ὄλα τὰ χαλᾷ,
ἀλλ' ἡ δάφνη ζῆ παντοτεινά. (δίς).

"Στοὺς ἀγῶνας μέσα γεννημένη
καὶ μὲ τῆς πατρίδος τὴν εὐχή,
μ' ἀνκνήσεις εἶνε ζυμωμένη
δὲν γνωρίζει νὰ λιγοῦσῃ.

Φόβος τί θά 'πῆ, εἶνε ἀντροπή.
νά τὸ νοιώσῃ Ἕλληνας ψυχῆ. (δίσ)

Τὸ γλυκὺ κι' ἐγκάρδιόν μας χάρσε,
εἰ ὅλα μας τ' ἀδέλφια τὰ φαιδρά,
Πέ τα πῶς κ' ἐδῶ ὅλο χάρσ
τραγουδοῦν τοῦ Ἔθνους τὰ παιδιὰ. (δίσ).

122. Δόξα εἰς τοὺς πρὸ τὰ σύνορα πεσόντας.

Ὡ Πατρίδα μου καυμένη,
Ἐλα, δῶ με' περιφάνεια,
κόψε βρόδα κόψε κρίνα
κόψε δάφνια κλαδιὰ.

Με τὰ μητρικά Σου χέρι
πλέξ' ἀμάραντα στεφάνια,
κιὰ στεφάνωσε τὸ μνήμα,
Τὰ νεκρά Σου τὰ παιδιὰ.

Ὡ Πατρίδα μου καυμένη,
τὸ γλυκύλαλό Σου στόμα,
με τὸ ὑστερὸν φιλί Σου
τέτοιο λόγο ἄς τοὺς πῆ.

Κοιμηθῆτε δοξασμένα
σεῖς ! μ' ἀγιάσατε τὸ χῶμα,
κι' ἐξεπλύνετε με' αἷμα
κιὰ τῶν ἄλλων τὴν ἄντροπή.

Γ. Δροσίνης.

123. Ἑμβατήριον.

Ζωσθῆτε τάρματα, παιδιὰ,
κ' ἐμπάτε στὴν ἀράδα,
κ' ἐμπρός μ' Ἑλληνικὴ καρδιά
Ἐμπρός γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Εἶν' ἡ Ἑλλάδα μας πολὺ
μικρὴ κιὰ στενεμένη,
κι' ἡ λευθεριά εἶνε πουλί
ποῦ στὸ κλουβί δὲν μπαίνει. (δίσ).

Θέλου' Ἑλλάδα ἀρετὴ
μᾶς λείπει κι' ἄλλη ἀκόμα.
ἐμπρός τῆς λευθερίας, ἀετοί,
στὸ σκληρωμένο χῶμα. (δίσ).

124. Ἡ Οὐρανία Πατρίς.

Λαμπρότερα ἡλίου ἢ γῆ
ἦν σαφῶς διορῶμεν μακρὰν,
λευχημένων ἀγγέλων μονὴ
κοσμημένη με' θείαν χαρὰν.

Νεὶ ἐκεῖ, νεὶ ἐκεῖ,
θέλομέν ποτε συναντηθῆ.
Ὡ Πατρίς οὐρανία,
Εὐδαίμων κιὰ τρις ποθητή.

Φίλους πόσους ὀρώμεν ἐκεῖ,
 πορευθέντες μικρὸν πρὸ ἡμῶν.
 Ἄσκη ἄδουσι νέον γλυκύ,
 ἀνυμνοῦντες αἰεὶ τὸν Ἀμνόν.
 Νεὶ ἐκεῖ, νεὶ ἐκεῖ κλπ.

Ὁ Σωτὴρ μὰς προσμένει ἐκεῖ
 καὶ οἰκείων πολλοὺς προσφιλεῖς.
 Πότε ἔρα γε θέλω σταθῆ
 καὶ ἐγὼ μετ' αὐτῶν ἀσφαλῆς.
 Νεὶ ἐκεῖ, κλπ.

Πλὴν τὸν δρόμον μου τέλος δραμῶν
 με ἐκείνους θά συνκνηθῶ.
 Καὶ τοὺς πόθους μου πάντας πληρῶν
 κίωνίως ἐν δόξῃ θά ζω.
 Νεὶ ἐκεῖ κλπ.

125. Τὸ τουφεκάκι.

Τὸ τουφεκάκι τοῦ κρατῶ
 Τὸ κελκήμενο τουφεκάκι
 Δὲν εἶν' ἐκεῖνο τοῦ ζητῶ
 Ἄλλ' εἶνε μόνον παιγνιδάκι,
 Τραράμ, τραράμ, μπούμ, μπούμ!
 Μπικροῦτι μέσα δὲν χωρεῖ
 Φωτιά δὲν βγάζει οὔτε σφαῖρα
 Νὰ πολεμήσῃ δὲν μπορεί,
 Βροντᾷ μόνον ἔς τὸν ἄερα.
 Τραράμ, τραράμ, μπούμ, μπούμ!

Μὰ μιὰ ἡμέρα, τί χερά!
 Καὶ πότε αὐτὴ θά ζημερώσῃ,
 Νὰ ἰδῆς τουφεκι μιὰ φορὰ
 Ποῦ ἡ Πατρίς μου θά μοῦ δώσῃ.
 Τραράμ, τραράμ, μπούμ, μπούμ!
 Τότε ποῖος νάβγῃ θά μπορῇ
 Ἐμπρὸς σὲ τέτοιο παλληκάρι!
 Μὲ τὸ τουφεκι τὸ βαρὺ
 Θὰ σοῦ κρατῶ ἕνα κικάρι!
 Τραράμ, τραράμ, μπούμ, μπούμ!

Κ' ἂν ἡ Πατρὶς μὲ χρειασθῇ
 Γιὰ τὴν Πατρίδα θ' ἀποθάνω.
 Ὡς τὴν μάχην ὅποιος φονευσθῇ
 Τιμὴ ἔς τὸν τάφο του ἀπάνω.
 Τραράμ, τραράμ, μπούμ, μπούμ!

Ἰω. Κ. Πολέμης.

126. Ὁ μικρὸς ἵππεύς.

Στ' ἄλογά σας παιδιὰ,
 Νὰ σὰς ἰδῶ με κερδιά,
 Τὰ ποδάρια σφικτά,
 Τὰ λουριὰ τεντωντά.
 Τ' ἄλογό μου τρελλό,
 Δὲν πειράζει, γελῶ,
 Σὰς ξιππάζει; χά! χά!
 Ἦως φοβεῖσθε, πτωχά!

Κικαρῶστέ μ' ἐγὼ,
 Μοναχὸς τ' ὀδηγῶ,
 Μιὰ κ' ἐπάνω λαμπρός,
 Κ' ἕνα κτύπο κ' ἔμπρός!
 Τί θαρρεῖτ'! εἰμπορῶ
 Σ' τὴ φωτιά με κικιρῶ,
 Νὰ σὰς γίν' ὀδηγός,
 Ἴππικὸν λοχαγός.
 Ἥλιος Τανταλίδης.

127. Ἡ Ἐλευθερία τῆς Κρήτης

Μέσ' τὸ αἷμα βουτυγμένη μὲ πληγαῖς νοπαις ἀκόμα
ἀπ' τῆς Κρήτης τ' ἅγιο χῶμα ἐπετάχθη ἑλευθερία.

Κι' ἀγκαλιάζοντας τὴ δόξα
τῆ δαφνοστεφανωμένη,
Παίρνει δρόμους κι' ἀναβαίνει
πολιτείας καὶ χωριά.

Χαιρετοῦν τὸν ἐρχομὸν τῆς βροντερόφωνοι τουφέκια
κι' ἀστραπαῖς κι' ἀστροπελέκια χύνουν λάμψι περισσή.

Καὶ φωνὴ πικληκρίσια
ἀπ' τὴν Ἰδὴ καταβάνει·
Χαῖρε, Κρήτη ἀνδρειωμένη.
Χαῖρε, ἑλεύθερο νησί.

ΤΕΛΟΣ

ΝΙΚ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

Διδακτικά βιβλία

Πρὸς χρῆσιν

τῶν Δημοτικῶν Σχολείων καὶ Γραμματεῶν Σχολείων.

Ἐρῶ ἱστορία Η. Διαθήκης διὰ τὴν γ'. τάξιν ἐγκεκρι-
μένη διὰ 5 ἔτη.

Ἐρῶ ἱστορία Κ. Διαθήκης διὰ τὴν δ'. τάξιν ἐγκεκρι-
μένη διὰ 5 ἔτη.

Προσευχητάριον διὰ πάσαις τῆς τάξεως ἐγκεκριμένον ὑπὸ
τῆς Ἐρῶς Συνόδου

Ἐρῶ ἱστορία Παλαιᾶς καὶ Καινῆς Διαθήκης διὰ τὴν
α'. καὶ β'. τάξιν ἐγκεκριμένη ὑπὸ τῆς Ἐρῶς Συνόδου.

Βιβλίον ἀπαγγελίας διὰ τὴν α'. β'. γ'. καὶ δ'. τάξιν.

Τιμᾶται λεπτὰ 40.
